

Savaitinis laikraštis
"GARSAS"
Laidžia
Susivienijimas Lietuvių R. K. Amerikoje
Išleis kas Ketvergas
Prenumeratos kaina:
Metams \$2.00
Pusei metų \$1.00
Užsienyje \$3.00
Apekalbimų ..... t pareikalavimo.
222 South 9th Street
Tel. Williamsburg 5063
Brooklyn, N. Y.

GARSAS

Susivienijimo Lietuvių R. Katalikų Amerikoje Organas.

Entered as Second-Class Matter May 31, 1917, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of August 24, 1912.

Lithuanian Weekly
"GARSAS"
Published every Thursday by
Lithuanian R. Cath. Alliance of America
Geo. Tumasonis, Secretary & Business Manager
Yearly Subscription Rates:
In United States \$2.00
To Foreign Countries \$3.00
Advertising Rates on Application.
Address:
"GARSAS"
222 South 9th Street
Tel. Williamsburg 5063
Brooklyn, N. Y.

and distributed under permit (No. 518), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Brooklyn, N. Y. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

No. 38

KAINA 5c.

KETVERGAS, RUGSĖJO (September) 16 d., 1920

SINGLE COPY 5c.

Vol.-Metai IV

LIETUVOS MISIJOS PRANEŠIMAS

NAUJAS ATSLIEPIMAS DELEI LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIPAŽINIMO.

Balandžio 3 dieną š. m. Valstybės Sekretorius B. Colby, yra smeniai prie pasimatymo pareiškęs, jog Lietuva greitai laiku susilauksianti nuo Suvienuytų Valstijų to, ko ji reikalaujanti, butent Lietuvos Valstybės nepriklausomybės pripažinimo.

Po šių pažadų Lietuvos Atstovybė yra įteikusi keletą raštų, kuriuose buvo pridudamos įvairios žinios apie Lietuvos kuriamąjį darbą ir prašoma veikiau išpildyti pažadus. Tačiau prasidėjo rinkimų kompanija, paaiškėjo, kad gal Amerikos lietuviai, kaip piliečiai, ne tiek daug gali savo balsais nusverti, negu kitos tautos ir Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo klausimas tapo ne tik atidėtas į šalį, bet spaudoje pradėjo aiškėti Amerikos Valdžios nusistatymas, jog ir apskritai Lietuvos pripažinimas kaip ir nesutinkamas su bendru Amerikos Valdžios nusistatymu link plačiosios Rusijos ateities. Tuomet Lietuvos Atstovybė, pasiremdama tomis neoficialinėmis žiniomis, rugpjūčio 9 dieną yra įteikusi Valstybės Sekretoriui šioke turinio raštą:

Valstybės Sekretoriui Bainbridge Colby,
Washington, D. C.

Gerbiamas Tamista:

Paskutiniu laiku aš turėjau garbės įteikti Tamistai keletą pranešimų apie ypatybes Lietuvos Respublikos gyvenimo būdams, kurie rodo aiškiai reikalauja kokios nors atmainos santykiuose tarp Lietuvos ir Amerikos ir kuriuos ir dabar aš turiu garbės kreipti Tamistos domę. Lietuvos Steigiamasis Seimas yra priėmęs tam tikrą savo Konstituciją ir pastatęs savo valdžią sutinkant su pilnai teisėtu pačios Lietuvos liaudies noru.

Lenkų Valstybė, kaip tik gavo smugių nuo Rusų Tarybų, pripažino pagaliau svarbumą turėti draugiškus ryšius su Lietuva, ir formaliai pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Pati-gi Lietuva nieko kito nepori, kaip tik ramiai ir santalkoj gyventi su savo kaimynais. Jeigu Lietuvos santikiai su Lenkija buvo neganėtinai geri, tai tame buvo jos pačios (Lenkijos) kaltė ir visų tų valstybių, kurios palaikiusios yra jos norą užimti Lietuvos teritoriją ir kurios nenorėjo sutikti, jog Lietuva tur tą pačią teisę būti nepriklausoma, kaip ir Lenkija. Vilnius, ta Lietuvos sostinė, kurią buvo Lenkai užėmę, šiandien jau yra Lietuvos rankos ir del tos priežasties galima laukti pagerėjimo santykių tarp abiejų valstybių. Pritariant Didžiosios Britanijos valstybei ir su žinia kitų Santarvės Valstybių, Lietuva yra padariusi ir pasirašiusi ant taikos sąlygų su Rusų Tarybų Respublika, o šios sąlygos yra užtikrinusios Lietuvai etnografinius Lietuvos rubežius pasieny su Rusija ir palikusios savo sienos rubežius pasieny su Rusija ir palikusios aptarti savo sienos rubežius su Lenkija, Latvija ir Vokietija.

Iš pradžios apgalingos bolševikų pajiegos nenorėjo prisilaikyti Lietuvoje taikos sąlygų. Užėmę Vilnių ir kitus miestus, tus miestus, bolševikai pradėjo tvirti ant vietos savo civilę valdžią, steigti savo revoliucionierių teismus, uždarė visus einamus Lituvių laikraščius, suarėštavo sr sukišė į kalėjimą įžymius veikėjus, užkrovė ant gyventojų nepakeliamas rekvizicijas ir pradėjo grobti ir kankinti Lietuvos gyventojus. Prieš tokį blaury taikos laužymą ir Lietuvos neutralumo negerbimą, griežtai protestavo Lietuvos Valdžia. Pagaliau, kuomet bolševikai pamėgino užgrobti lietuvių garvežius, vagonus ir kitą medžiagą tarp Lietuvos ir bolševikų kariuomenės ištiko susikirtimas, delei kurio buvo aukų iš abiejų pusių ir jau rodėsi, kad tarp Lietuvos ir bolševikų ištiks naujas karas, neveizdint j tai, kad taika vos tik nesena tapo su jais padaryta. Liepos 20 dieną Lietuvos Valdžia yra pasiuntusi Sovietų Valdžiai ultimatyvą notą, reikalaujama kad visi neteisėti bolševikų darbai apsisotų ir kad patsai Vilnius būtų atiduotas valdyti Lietuvos civiliai valdžiai. Atsakydama į šią notą, Rusų Tarybų Valdžia pareiškė, jog ji norinti išvengti by kokių nesutikimų su Lietuvos valdžia ir pasiulė sudaryti bendrą komisiją taikos sąlygoms pildyti Tasa! pasiulymas buvo priimtas ir šiandien aš gavau nuo savo Valdžios žinoti, jog Rusija tikanti pilnai evakuoti Lietuvos teritoriją. Taip pat nuo Valdžios gavau žinia,

jog rugpjūčio 6 dieną Lietuvos Steigiamasis Seimas yra ratifikavęs taikos sąlygas.

Kaip Amerikos Suvienuytų Valstijų Valdžia žiūrės į tą padarytąją taiką, tai klausimas didelės žinoma svarbos delei Lietuvos. Gerbiamos Valstybės Sekretorius be abejo turės pripažinti, jog aš neturiu oficialių žinių, ne tik šiuo klausimu, bet ir apskritai, kaip Valstybės Departamentas veizdi į Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą ir todėl aš priverstas esmu skaitytis su žiniomis, kurios patenka spaudon. Iš to šaltinio aš gaunu patirti, jog Suvienuytų Valstijų Valdžia neranda galimu pripažinti nė vienos naujos valstybės, kurios išdygusios yra ant teritorijos, kuri prieš karą prigulėjo Rusijai, išskyrus Lenkiją ir Suomiją, ir kad tos visos valstybės, kurios šiandien de facto gyvuoja, kaip neprigulmingos, privalo pasilikti po Rusijos priežiūra ir kad jos privalo likti kaip ir po Rusų tautos globa, po globa tos Rusų liaudies, kuriai panorėjus tos teritorijos tur but gražintos. Jeigu būtų toksai nusistatymas, kaip iš spaudos matyti, tai Amerikos Valdžia negalinti skaityti padarytosios Lietuvos taikos su Rusų Tarybų Valdžia (kaip lygiai ir sutarčių, kurios buvo padarytos su Estija arba kurios bus padarytos su Latvija ar Suomija) teisėta ir priverstina, bet žiuri jį, kaip j tokią, kuri gali buti atmeta ateityje, jeigu tik Rusijos liaudis panorėtų kuomet nors atsiimti atgal užimtasias šių valstybių teritorijas.

Tegul bus leista man tikėti, jog Valstybės Departamento nusistatymas neatatinka tam, kaip kursai iš spaudos matomas. Jeigu yra tiesa, jog bolševikų negalima išgrianti su karine pajiega, kaip tai paaiškėjo iš Lenkijos sutarties, tai ašgi nebūtu tikėtina, kad šie bolševikai, jeigu visos valstybės, kurios yra prieš bolševikus, pripažintų jog Rusijos pasienių valstybės tur teisę daryti sutartis su bolševikais ir jog tos sutartis privalo buti apsaugojamos ir visų kitų valstybių? Lietuva trokšta gyventi santalkoj su visais savo kaimynais, o ypatingai su didele ir galinga Rusija, neatsižvelgdama j tai, kokia jos yra Valdymo forma. Lietuva turėjo daryti santalką su Rusų Tarybomis arba stodama su jomis karan, padidinti bolševikų pajiegas sutinkant su ta nuomone, kuri šiandien rodo yra įsigalėjusi, jog keliant karą prieš bolševizmą jis igauna tik didesnės stiprybės. O jeigu gi padarytoji su Rusų Tarybomis Lietuvos taika nebutų kitų valstybių gerbiama, jeigu taj yra tik tarsi koksai popiergalis ir jeigu Lietuva turėtų buti vėl atgal gražinama prie Rusijos liaudies, tai visa ateitis išrodytu perdaug jau chaotiška. Sakoma, jog Amerikoje yra apie milijoną gyventojų, kurie paeina iš Lietuvos. Gal apie pusę iš jų yra Amerikos piliečių. Apie penkiasdešimtis tūkstančių jaunuomenės iš jų dalyvavo Amerikos armijoje laike paskutinio karo. Jie visi šventai tikėjo Amerikos valdžios pranešimams, jog jie yra siunčiami karianti, kad pravedus pasaulyje principus tautų apsisprendimo teisės, kad apsaugojus šven tenybę įvykusių sutarčių ir kad apgyvus mažųjų tautų teises prieš didesnius užgrobimus. Suprantama, jog jie visados buvo ir šiandien yra giliai užinteresuoti Lietuvos likimu. Jie visados yra laukę ir šiandien nuosirdžiai laukia kokių nors ženklų, kad pagaliau ir kokios moralės paspiertes iš pusės Suvienuytų Valstijų Valdžios delei nepriklausomybės. Pati Lietuvos Valdžia, žinodama, kaip meilingai Amerikos politika visados atsinešdavo prie naujųjų respublikų, nepameta vilties, jog Amerikos Valdžia suras kokius nors kelius, kad viešai pareiškus savo atsi-nešimą prie Lietuvos. Bet iki šiol vienatiniu viešu Amerikos Valdžios dokumentu, kursai parodo jos nusistatymą, buvo kaip ir atsisakymas pripažinti Lietuvai, kursai buvo išreikštas laiškuose prie Lietuvių Tautos Tarybos, kurie praėjusią žiemą buvo paskelbti ir kurie yra išaukę tarp lietuvių ir jų draugų didį nepasitenkinimą. Taigi ar gi nėra galimybės jau šiandien duoti koksai nors palankenis atsakymas?

Baigdamas šį raštą ir atkreipdamas Tamistos domę į išdeytus motyvus pirmoj šio rašto dalyje, turiu garbės išdaujo prašyti, idant Suvienuytų Valstijų Valdžia oficialiai pripažintų Lietuvos Valdžią.

Užtikindamas augštos pagarbos ženklus, turiu garbės likti, Jūsų, ir t. t.,

Jonas Vileišis,

Lietuvos Atstovas Amerikoje.

Ant šito rašto buvo gautas rugpjūčio 23 dieną Lietuvos Atstovo vardu, toksai atsakymas:

Valstybės Departamentas yra gavęs Jūsų laišką nuo rugpjūčio 9 dienos, 1920, drauge su telegramu apie įvykusių sutartį tarp Lietuvos atstovų ir Rusijos Tarybų. Šiame laiške nurodomi įvairūs didesnės svarbos įvykiai, kurie Tamistos nuomone turėtų išsauti šiokią tokią atmainą santykiuose tarp Amerikos ir Lietuvos liaudies, išdeštomis detalinese tų įvykių reiksmė ir užbaigoj išdaujo pakeliamas reikalavimas, "idant Suvienuytų Valstijų Valdžia pripažintų Lietuvos Valdžią" Atsakydamas į tat, Departamentas atkreipia Tamistos domę į laiškus, kurie buvo šio Departamento pasiūsti Lietuvių Tautos Tarybai iš Spaliu 15 dienos, 1919 m., Lietuvių Egzekutyviam Komitetui nuo Sausio 7 dienos, 1920, ir j šio Departamento notą Italijos Pasiuntiniui, kuri nota buvo paskelbta laikraščiuose rugpjūčio 11 dieną, 1920 m. Tuose dokumentuose aiškiai išdeštyta Amerikos Valdžios politika link platesnio klausimo, kurio Jūsų liaudies padėtis yra tinkamiausia pavyzdžiu (The policy of the American Government towards the larger problem, of which the situation of your people is an excellent example), ir Departamentas nemato pamato mainyti šio nusistatymo. Tačiau viešoj spaudoj pasirodė įvairių komentarijų, kuriuose ši palanki link Rusijos politika skaitoma kaip ir atmetimu tų Rusijos tautų, kurios jos pasieniais gyvena ir kurios trokšta įgyti laisvą ir nepriklausomą tautinį gyvenimą (some comments, which interpret this statements of friendly purpose towards Russia as a rebuff to the non Russian peoples along the border, who aspire to a fuller and freer national life).

Ši (Amerikos) Valdžia visados laikėsi to įsitikinimo, jog Rusija — ir tai Rusija 1917 — tur pati dalyvauti prie nustatymo savo rubežių. Amerikos liaudis užjaučia troškimams tų ne Rusijos tautų, kurios gyvena jos pakraščiais, kad jos išgautų kiek galima platesnes teises prie patvaldybos, bet ji tvirtai tiki, jog kiekviena pastanga sudaryti pastovius santykius, rašant šį platų klausimą, be patitarimo ir širdingo pitarimo tokios valdžios, kuri buti visos Rusijos liaudies, kaipo tokia visų pripažinta, gali išieiti ant nieku. Iki visos partijos, kurios šiame klausime užinteresuotos, negali sudaryti draugiškos sutarties tarp savęs, iki tol nėra vilties, kad butų pastovūs susitarimas

Aš esmu Jūsų nuolankus tarnas,

(Pasirašo)

Norman H. Davis,

Acting Secretary of State.

Toksai tai buvo gautas iš State Departamento atskakymas. Jis sukelia nemažai klausimų, tačiau jau gerai, jog norėta buti palankesniu.

J. Vileišis

Lietuvos Atstovas Amerikoje.

Lietuvos Nota Lenkų Vyriausybei

("Garsui" telegrama).

Washington, Rugs. 10. — Kas palyti demarkacijos Ministerio Purickio oficialia linija, pasiulytų telegramo lėje kablegramoje iš Kauno je Rugsėjo 2, turiu garbę ap-paduodamas turinys notos, kreipti jūsų domą į faktą, kokią Lietuvos vyriausybė jog tos linijos buvo nustatytos pasienė Lenkijos vyriausybės gyvuojant nepaprastoms aplinkybėms ir be susižino-

Turiu garbę pasiūsti Len-jimo su Lietuvos vyriausy-kų vyriausybei sekamąjį Lie-be ir be jos sutikimo. Su to-tuvos vyriausybės apgailes-mis linijomis niekuomet ne-tavimą del nepajėgumo pri-buvo sutikusi Lietuvos vy-sitaikinti prie Lenkų vyriausy-riau-sybės reikalavimų atšaukti. Lietuvos vyriausybė, vei-Lietuvių kariuomenę j pasiū kdama susitaikymo dvasioje lytą notoje linija. ir geizdama prasilenkti susi-

Tò negalima padaryti del kirtimų Lenkų ir Lietuvių sekančių priežasčių: Pir-kariuomenių, pasiulė Lenkų-mauiusia — toksai atskiriamas vyriausybei notoje iš Rug-teritorijos, kuri jau valdoma p-jučio 27 nustatyti demar-Lietuvos respublikos, butų kacijos linija. Tuo tarpu Len-aiškus peržengimas neutra-kai neatsakę į tą notą ir ne-lybės Rusijos žvilgsniui. An-baigė Kaune vedamų tary-ka — mes joms švėgdami. Tuo-ka — mes joms švėgdami. Tuo-teritorija yra neatšaukiamai ru-omene šalimais Augusta-vo, ja atmušė ir plačiai įsi-

Tuomet Lietuvos armijos vyresnybė buvo priversta pakilti ir išblokti įsibriovėlius.

Lietuvos vyriausybė, trokšdama apsilenkti tolesnio kraujo praliejimo ir prrodyti, kad ji teisingai ir draugiškai atsineša į Lenkiją, pasiulo tuojaus pertraukti susirėmimus ir pasiūsti delegatus, įgaliotus pilnuoju autoritetu, įsteigti demarkacijos liniją. Tie delegatai galės but sutikti Marijampolėje.

Kaip veikia bus įsteigta demarkacijos linija, Lietuvos vyriausybė pasirengusi kuoveikiaus stoti tarybosna su tikslu išrišti visus to reikaloklausimus. Lietuvos vyriausybė toms taryboms kaipo papėdė pripažįsta sąlygas, sustatytas Lenkų ir Lietuvių delegatų konferencijoje Rygoje.

Vileišis.

LIETUVIŲ DERYBOS SU LENKAIŠ MARIJAMPOLĖJ.

Londonas. — Londono laikraštis "Times" sužinojė, kad Lietuvos valdžia davusi Lenkijai propoziciją abiejų šalių atstovams susivažiuoti Marijampolin, kad nustatytų demarkacijinę liniją, paliekant Suvalkus Lenkijai, o Seimus Lietuvai.

Lietuviai protestuoja prieš lenkų užmetimus, buk Lietuva einanti su bolševikais ir laužanti savo neutralitetą.

ALIJANTŲ ATSTOVAI LIETUVIŲ LENKŲ KONFERENCIJOJ.

Paryžius. — Francuzijos užsienių biuras pareiškė, kad alijantai, prašant Lietuvos valdžiai, paskyrė tam tikrą komisiją, kuri dalyvaušius lietuvių-lenkų konferencijoje. Ta koferencija bus laikoma trumpoj ateityj.

LENKAI NUSIGANDŲ LIETUVOS PAJEGŲ.

Varšava. — Lietuvos kariuomenė sutraukta prie demarkacijos linijos yra gerai apginkluota. Lietuva turi reguliariš kariuomenės iš 40,000 vyrų. Užpakalyje tos armijos dar esą 40,000 kareivių rezerve. Jie esą apginkluoti kamuolėmis, šautuvais, orlaiviais. Kareiviai dėvi Britanijos, Amerikos ir Rusijos uniformas. Aprokuojama, kad Lietuva turi apie 100 ka-kuolių ir užtektinai šautuvų. Vietose, kur lietuviai su lenkais susiduria, ramu.

REDAKCIJOS PASTABOS

FEDERACIJOS KONGRESO.

Šių metų L. R. K. Federacijos kongresas buvo vienas iš reikšmingiausių mūsų gyvenime. Tai buvo tikra Amerikos lietuvių katalikų centras. Šis kongresas džiaugiasi žingsnių padarė pirmybei jungiant mus visas įvairias krūvas. Juk iki šiol mes dirbome po Federacijos vėliava, kiti su nepasitikimu į tą naudingą darbą urejome, neretai darydami klaidas, kad darba sutrukėtų. Šis kongresas suvienijo visus krūvon, išdildė sus nesuapratimus, išlyso štarštumus. Dabar reikia tikėtis, kad Amerikos lietuvių katalikų Federacija auga ir nesugriamama tvirtai. Prie to prisidės naujai rinktoji valdyba, kuri sudeda iš žmonių, turinčių energijos, noro ir pasišventimo. Daug tikimasi iš Federacijos naujo pirmininko m. Jono Švagzdžio, vicepirmininkų: Jono E. Karoso, kun. V. Karkausko. Rašiniuku tapo išrinkta nauja valdyba Ant. Valantiejus, d. K. Krušinskas, izdo glojė Dr. J. Bielskis ir p. eonaitė.

Kongresas priėmė naują federacijos konstituciją. Pradedant paskutinę Federacijos kongreso sesiją, a jo laimėta žinia, kad lenkai su savo arkamū veržiasi Lietuvos žemėse. Delegatams pasisakė už žemės kareivius, sugiedojo ketvirtos imnų ir išnešė samą rezoliuciją:

"A. L. R. K. Federacijos eimas išklauses oficialės te grašos apie lenkų užpuoną ant Lietuvos žemės apie žudymą brangios Lietuvos kareivių primena toji isioji valanda Lietuvių šis priedermes:

a) Sudėti trumpiausiu laidede sumą pinigų Lietuvos laisvei gelbėti, o tuom pu sustabdyti kitus visuus vajuus.

b) Padvigubinti Laisvės skolę, pavartoti visuomenę neatlaidų raginimą ant pirkusių ir neužtektinai kusių tos paskolos;

c) apsidėti nuolatiniu mošėnu nemažesniu 2 nuošimūno meigu;

d) Nešioti visiems gedus iki kol nors vienas gylenkų kareivis laisvas Lietuvoje;

e) Iš kiekvienos draugijos šiaip organizacijos artynų posėdžių siusti reikiąsias ir Surienytų Valsių kongresą, primenančias lenkų apsejimas laužo principus, vardan kurių dalyvavo pasaulio tėje panaudodama ir liečių jaunomenės kraują visuomenės pinigų.

Ati kongreso nutarimai rodys savo laiku proto-

J. A. Masiulį, sekretorių, atsiuntė protesto rezoliuciją, kurioje įrašė:

Kadangi:

"Po priedanga talkininkų apsaugos ir pagalbos, Lenkijos kariuomenė užpuola Rusijos valdžią, suorganizuotą jos (Rusijos) darbo žmonių, todėl,

"Protestuojame prieš Amerikos valdžią už rėmimą ginklais ir kitokiais karės reikmenimis imperialistinei Lenkijai ir Generolą Wrangel'."

Ir t. t.

Tai protestuoja kriaučiai lietuviai:

Šiandien visi gyvi lietuviai jungiasi krūvon ir reiškia protestą prieš lenkus, kad jie neteriotų Lietuvos rubežiu, nežudytų nekaltų žmonių. Šiandien bolševikų gaujos aplink Leituva. Jie eity jos vidun, bet turėdami aplink daugybę priešų, nenori jų padauginti. Tik Kapuskai, Aleksos dantimis griežia, pagiežos ir teroro upą skleidžia prieš Lietuvą. Jie labai norėtų rusų bolševikų gaujomis užlieti Lietuvą, atimti duoną ir drabužius, išgriauti žmonių pastatytą valdžią, o padaryti netvarką.

Tad ir stebimės, kad šiandien yra lietuvių kriaučiu, kurie iš visos širdies reiškia protestus už Rusijos reikiamai pasisakė ir be jų. Geriau darėtis prie savo tautos pastangų, kad išsiluotų savus iš po svetimų pajagų, po juomi vėl nepaguldžius savo kailio.

ŠIS - TAS

Lietuvišką kumštį išvydęs, visas pasaulis plačiai išsižiojo. Tokio nuostabaus dalyko ir sapne niekas nesitikėjo pamatyti.

Lenkučiai iš baimės savo poniškas kinkas krečia ir tal kon prieš lietuvišką kumštį net tautų lygą kviečia.

Lenkams pasilieka kelias vienas: "polska viera, kultūra ir mova" tevažiuoja iš Lietuvos sveikos atgal į Varšuvą.

Laisvos Lietuvos piliečiai svetimųjų jungo jau atsikratė ant visados. Jei lenkai grobuonys nenori bėdos, laikogreičiausia savo kudušius iš Lietuvos išneša.

Lietuvos Vyčiai, kaip jų 8-tas seimas parodė, šėryriauisia ir geriausia tarnauja Lietuvai ir Bažnyčiai.

Brooklyno lietuviškų tautininkų organas "Taradai-ka" (kitaip vadinamas "Vienybė Lietuvininkų") įvyčius, kaip katinas į lašinius smalsiai laižosi.

Užkliuvo mūsų lietuviški liberalai varčios ir vėl pradeda duduoti iš pradžios: "reikia Amerikos lietuviams įsisteigti bendrą tarybą, reikią vieną lietuvišką politinį frontą sudaryti, reikia ir daug ko reikia, o liberalų pajagos taip menkutės, kad jų niekas nebeklauso."

Liberalams tas atrodo lig naujiena, kad jie nieko nepajėgia padaryti, bet mums jau buvo aišku nuo senai, kad be lietuvių katalikų paramos liberalas ne tik lietuviškos politikos nemoka išvesti, bet ir savo dienraščio Brooklyne negali išleisti.

Lietuvos liuosybės sargus pono Žadeikio krikštas taip kietai užmigdano, kad jie nepajuto, kaip lietuvių Vilnių iš priešų atgavo. Miegokit ramiai, Lietuvos didvyriai, tėvynė ir be jūsų apsigins nuo priešų! O kaip jinau bus visai laisva, tada galėsime ir grįžti. **Augštaitis.**

Rusų-Prūsų sienos. Pats miestelis niekuo nežymus nei pirma, nei dabar. Jo vardą taip plačiai Lietuvoje pakėlė milžinas katalikų vienuolynas, kuris nuo Muraviovo-Koriko laikų ligi 1904 m. rusų smaugėjų valdžios buvo skirtas kalėjimu lietuvių vokiečių dvasiai žudyti. Didžiems priešiniams ir savo brolių toisų gynimo čia buvo uždromi kalėti: Dogelis, Lialis, Kazlauskas, Prunekunas, Stakelė ir k. Kad tos storos vienuolyno sienos nudin prabilty, oi, kiek jos gražiausių atsitikimų iš netolimos mūsų praetities sunkiųjų laikų papasakotų; čia buvo gaminama šviesa, kartais gludėjo laikračių redakcijos ir knygynai, čia pat jo viduje siautė jūntais rusų žandarų ir pasienio sargybos gauja.

Rusai, belaisvės pančiais mūsų tautą apkalę, rengėsi ją ankščiau ar vėliau kaban įvaryti, bet likimas, kuris seka visų tautų gyvatą, skaudžiai iš rusų pasityčiojo. Tautos siela nemami, kad iš viršaus ir prislėgta, ji tvaksi paslapčia; kvailas, kas nemirštama gyvybę užsi-mano numarinti. Rusas savo ne-naudai to nesuprato.

Tame tai vienuolyno kalėjime susikūręs lietuvių tautinės šviesos židynis slapčia rusų dangelio metu bėgė. Kunigų valdžiai kun. Tumų-Vaisgantų iš Mintaujos, del panikos, "išmetus" į Mosėdį, tuomi labai daug gera padarė lietuvių raštijai: Mosėdis — Kretingos pašonėje. Tuo metu gimė čia "Tėvynės Sargas" — ilgoku savo gyvenimo laiku labai gilia vėgą tautos dirvoje išvaręs; jis taipgi turėjo šiame vienuolyno guštą. Paskui čia gimė ir tarpo "Kryžius." Čion susirinkdama nedidelė inteligentių ir prastų sodiečių, bet gerai gyvenimo mokyklą ėjusiu saujelė rezgė gudriausios planus rusams apgauti. Iš čia ilgus metus lietuvių šviesai slapčia srianiū upeliu plaukė ne vien į plačiąją Lietuvą, bet ir į Rusų žemę, siekdama šaltųjų Sibiro ir Amuro kraštų, gaivindamos tuose kraštuose išblaškytųjų lietuvių dvasią.

Jaunųjų mūsų darbuotojų eilė, laisvesniu metu užaugusi, nebegali tikrybėje suprasti ir atjausti spaudos uždraudimo laikų lietuvių tau-

KOVĄ LAIMEJUS

(Musų didvyrių atminimui).

Pasaulis ir jo gyvenimas, kaip jurių vilnys, banguoja, sukasi, tai augštin kyla, tai žemyn puola. Kuomet šypsoi giedri saulė, tuomet visiems linksma ir ne galvon nebeteina, kad buna pasaulyje ir tamsos bei liudumo. Kuomet tamsa padangę aptraukia, žmogus tuomet ir savo šesėlio ima bijoti. Bet ir tai ne amžina; štai vėl pro storas debesų klotus šian ir ten pasirodo pragiedriai, vėl baimė dingsta. Tai nuolatos pasikartoja tiek tautų, tiek atskirų žmonių gyvenime.

Lietuviai, vieni mūsų tautų šeimynos, daugiausia tų tamsių jų valandų pergyveno. Buvo dienų (jei tatau dienomis galima pavadinti), kuomet putės, dukės žeminių vėjelis šalna ir smėgu rengėsi paskutinę gyvybę šakni pakirsti.

Bet visa tai praslinko, rodosi, kaip ir nebuve, tik tas, kuris pats to audros kaukimo klausėsi, turbūt, užmiršti jo nebegalės. "Laimė" tokių skaičius kas metą reiškia, daugelį iškeliaujanį į dvasių pasauli, ir jau keliolikai metų praėjus, visi tie kentėtojai su savo spausmų atsiminimais užleis savo tautą geresnėse sąlygose užaugusiai kartai.

Šį raštelį rašydamas, neturėjau omenėje parašyti kokią platų veikalą iš mūsų sunkiųjų metų (antroji XIX amžiaus pusė) išėjusių; ne-mano pajėgu darbas. Baveik tiek pat ir kitas už mane vaisingesnis rašytojas vienas to nepajėgs padaryti; čia žymesnieji asmenys, vienos ir atsitikimai turėtų būti visų draugų rašytojų, kurie tokią mintį užjaunty, užrašomi ir saugiai mūsų istorijos archivan dedami. Kad tokių žinių rinkimas yra reikalingas, neabejojau, kiekvienas sutiks. Imkime pavyzdį, kaip štai čekai su visomis smulkmenomis aprašė iš savo priespaudos laikų visus žymesnius žmones ir jų darbus. Kad taip vokiečiams — jie dar gudriau padarytų. Neapsileiskime ir mes, bent kol dar yra gyvų tų laikų liudytojų.

Pagvildenkime kad ir spaudos uždraudimo metus, metus tokio slogučio, kurio šiandien ant mūsų užleis, rodosi, nieku būdu nevalandos nebeapkęstumen; bet tąsyk reikėjo pakęsti. Ir čia, kaip visoje lietuvių gyvenimo eigoje, lai mužė suteikė vadų ir priemonių; nebutų šiandien ir Nepriklausomosios Lietuvos.

Praetities uždangalą atskleidus, visoje vakary Lietuvos paribio dalyje iš tamsaus ruko kyšo šviesesnų salų-salučių, kur koncentravosi augimo gemalai ir plito į tolimesnę sritį, kur tuojau kažkokia gyvybė reiškia. Tų salų, skaičių, je, išžiūrėjęs išvyti: Mariampolė, Suvalkų Naumiestį, Siesarties upes pakrantes, Degučių kaimelį Tauragės krašte, garsųj Aisėnų kampą ir d. kitų, kurie sudaro savo skirtingą istoriją. Su šiomis salomis angštai jungiasi neperdang didelis skaičius asmenų: Basanavičių, Kudirkų, Maironų, Vaisgantų, Jakštų ir k.

Vakary Žemaičių kampas bus bene daugiau nuveikęs del gero savo padėties ir sudariusių apystovų. Čia iškyrė Kretinga — neperdidelis miškas, visai netoli buvusios

GRĮŠ TĖVYNĖN

Parėjo Jonas iš darbo nuvargęs, sunkus, tokiamе jaunte, kada kiekvienas nervas rodo paklusnumo, kiekvienas inuskulas atsisako veikti prie užsiėmimo ir rodosi išširs, išsiskiras kas sau.

Kur dingo užsidengimas ir tos lakios, drąsios ir pasiryžimo kupinos mintys? — Darbas virš spēkų, troški dirbtuvė ir mašinos sugėrė, ištraukė kaip kumo, taip ir dvasios pajėgas. Dar tiek panašaus darbo, tiek troškinančio dirbtuvės kvapo ir dundėio — iš jo paliks vien grūvėšiai...

"A!... Sunku! Norėjai pyragu, norėjai šušisukti svetur sau lizdą, pažinti pasaulį!... Kentėk! Kentėjimai yra gyvenimu, nes kentėdamas išmoksi geriau apkainuoti laimę ir gyvenimo grožę!..." Taip išmėtinėja jam patyrimas.

Kentėk! Laikykis, o gausis patyrimu išėisi iš tos gyvenimo mokyklos, gudrus ir tvirtas dvasioj...

Įslinko Jonas grįčion, įvirto lovon ir negalėdamas užmigt, pagrimzdo svajonėna. Virto pumiegiu, o siela emė lekioti, mėtytis ir svajoti...

Lauke kaukė audra. Girdėjosi vien bildėsis, gailus vėjo dejavimas kamine ir stogo palėpiuose, tarsi butų skrajojimas bei trypimas nematomų dvasių, tai silpnas, tai kartais triukšmingas lyg virtės visų sutartinu sukilimų.

Gyvesnė nuovargio sriovė ištraukė Joną iš svajonių. Apsivertė kitu šonu. Sudejavo, ištarė keletų neaiškių, rusųjį žodžių. Ir staiga atsiminė, kad rytoj vėl reiks eiti į darbą, reiks vėl stoti prie mašinos rato, kuris jį vėl negalėtingai kankins, ištempis, traukys ir sukims. Mato jis save, it stygą ištiestą... Prakaitas apliečia akis, veidą, burnoje sausa; krutinė triukšmingai kvėpuoja, kraujas bėga į galvą, apkvaista ir lyg kokia kieta oda užsivelka smegenys, rankos dreba, šurpuliai smaigo ir varsto kūną. Už valandos jam įsakoma eiti prie kito rato, kur reikia dar labiau įsitempti, o aplink dar baisesnis užsisis, spieginimas ir boso-perdėtinio pikti žvilgsniai ir perspėjimai.

Sunkenybė ir išniekinimas sukelia nepasitenkinimą. Gimsta teje valandoje žvėries jautimai ir sviedžia savo užsiėmimą šalin, meta dirbtuvę ir eina kitur darbo įieškoti... Dar gyviau suvirpo. Ak, kiek jau iškentė, kiek pa-

tyrė nuo to laiko, kuomet atsiskyrė nuo savo žemės, nuo arkl.

Pragaras!... gaila gyvasties!... Ka-ka-ka... Ka-gi daryti? Toks, mat, likimas.

Ir tečiau nepuolė dvasioje. Atkakliai grumėsi su sunkenybėmis, mokinosi, stengėsi vis sliuogti rugščiau, taisyti bei gerinti savo būvį. Tame siekime spēkų davė Tėvynės meilė ir viltis sugrįžti ten, į savo kraštą, prie savo žemės, kuri jį viliojo ir traukė. Ir štai dabar dvasia iš jos traukia sau gyvybę ir ištermes. Atminimai! Nuostabūs atminimai!... Jie jo sielą gaivina.

Staiga kaž-kas jį išmeta, kelia augštin ir ten turi... Ten, iš užu kito grėčios kampo, pro gamtos balsus atlekia maloni, gili, nekaltos sielos melodija:

"Kaip-gi gražus, gražus rūtelių darželis, Pilnas jau prisėtas žalių žolynų; Dailiai aptvėrė-jį mano brolelis, Užtat jam vainiką nupint ketinu..."

A! Tai mėgiama dainelė jo mylimos sesutės, kuri sunkiausiose ir hudniausiose valandose linksmino jį dainomis. Ir štai rodosi jam, jis esąs Tėvynėje, savo gimtame sodžiuje. Gegužis, tas nuostabus Lietuvos mėnesis pilname pražydėjime savos gražybės! Visur žalia, gėlės; vilnims linguoja tik nuo žemės atklė javai. Banguoja ir ju rės, bet tos bangos nebaisios, tik traukiamčios savo maloniū šlamėsiu, lyg paslaptinga kalba, išreiškiančios garbę visatos Kurėjui, jos lenkai nužemintai galvas prieš Jo Didybę ir prieš žmogų, kuris yra Jo paveikslu. Sodai apsidengia patalais lapų ir žiedų, kuriuose maudosi, puškuoja darbščios bitės ir renka medų. Visa tai rodos šipso jam prielankumu. Gandrai antai suka cilėmis ratą, varnos manevruoja, kregždės, it vilnyčios, varsto orą.

Sodžius, Lietuvos sodžius! Jis toks malonus! Jame taip miela, taip gera gyventi. Brangus jis, kaip gyvastis krutinėje. Sėdi Jonas sodne ir klausosi tos nuostabios gamtos muzikos ir supranta ją ir kalba su jaja... Žino, ką jam kalba beržas, linguodamas šakomis ir virpėdamas lapais, žino, ką kalba upelis, bėgdamas pro akmenis ir kiētus krantus...

O ten linksminasi jaunimas, iš jaunu krutinių plaukia galinga, viltinga dainos melodija, kuri gaivina ir seną ir jauną, sveiką ir besveiką, linksma ir nuliudusį!

Išblaivējo Jone mintys, nubėgo svajonių miegas. Vi-

skas išsireiškė tikrumoje. Atsiminė, kad baisioji karė jau daug permairu pasaulyje įvykdė ir daug da žada įvykinti. Visu-svarbiausias-ypatingiausias iš po jos nežmoniško baisaus darbo Jono sielai išėina Lietuvos laisvės obalsis. Kelių šimtų metų giliausias ir brangiausias tautos troškimas gavo gyvybę. Ta gyvybė gaivina-renka visus Lietuvos vaikus, likimo rankos išmėtytus, išblaškytus įvairiuose pasaulio užkampiuose!

Grįškite Tėvynėn — jai pajėgų reikia! — pagavo ji Lietuvos balsas.

—Grįšiu! — iš pat gilumos širdies išsiveržė atsakymas.

Audrą draskė langą, tarsi ir ji liudijo Jono žodžiams: Grįšiu, grįšiu!...

Lašas.

Klaipėdos Kraštas

Klaipėdos kraštu vadinasi dabar Mažosios Lietuvos dalis, kurį Versalės taikos sutartimi einant liko atskirta nuo Vokietijos tuo tikslu, kad sujungus su Didžiąja Lietuva ir tuo būdu gražinus mūsų Tėvynei josios artimąjį ir natūralųjį kaip etnologijos taip ir ekonomijos atžvilgiais išėimą į juras. Šis nedidelis panemunės žemės sklypas su maždaug 150 tukstančių gyventojų, didžiausioj dangaumoj lietuvių, ilgu trikampiū tęsiasi nuo Smalininkų iš vienos pusės iki Nidos (Nedden), iš kitos-gi — iki Klaipėdos ir Kretingos. Dar š. m. kovo mėn. Klaipėdos kraštas tapo apstatytas vienu prancūzų bataliono su generolu Odry prišaky, ir nuo to laiko kraštas yra valdomas prancūzų su pagalba buvusiu vietoj vokiečių valdininkų. Versalės taikos sutarties vykinimas tojoj josios daly, kuri liečia atskirtąjį Klaipėdos kraštą, vis dar nėra pabaigtas, nes atskirtasai Mažosios Lietuvos kraštas vis dar nėra sujungtas su Didžiąja Lietuva. Ir šiuo metu pežinia kol dar taip ilgai tęsis — Klaipėdos kraštas gyvena lyg ir savystovios valstybės gyvenimą.

Visur matai plevėsuojančią dvispalvę — raudonai-geltoną su Klaipėdos miesto ženklų vėliavą: tai atskirtojo nuo Vokietijos Klaipėdos krašto vėliavą, kuri tapo pirmta apstaciūs kraštų prancūzams. Įvažiavimui į Klaipė-

Brooklyno kriauciu C. W. A. 54 ir 58 sky- J. Buivida, pirmin-

Lietuvos Laisvės Paskola

VISI PRIE BONŲ!

Kada eina dabar kruvinos imtynės tarp vakarų Europos imperializmo su poniška Lenkija priešakyje ir rytų rusiško bolševizmo, — demokratinė Lietuva nemano kišti į tarpdurį piršto. Lietuva trokšta taikos, ramybės. Lietuva laukia tos dienos, kada išnyks kaimynų užpildinėjimai ir bus galima ginklus perlieti į plugus. Ne Lietuvos kaltė, jeigu dar jai ir šiandien priseina vienoje rankoje laikyti ginklą, vietoj kada jai reikia abiem rankom gydyti mūsų kraštui padarytas skaitlingas žaizdas. Lietuvos dabartinė užduotis yra, kad netolimais siaučianti rusų-lenkų karo vėsula neįsisuktų į Lietuvos žemę ir jeigu vienoktas ir atsiktų, tai kad tai vėsulai kelą užkirsti. Ne lengvas tai dalykas, bet jau mes esame liudytojai, kad Lietuva įstengia tai padaryti: paskutinis lenkų užpludimas ant Lietuvos — šauniai buvo atremtas ir mūsų miestai — miesteliai Seinai, Suvalkai ir keletas kitų likosi iš lenkų okupacijos atvaduoti. Padidinta, grai sutvarkyta mūsų kariuomenė ir skaitlingi partizanų-šaulių būriai, tikimės, nepasitrauks iš sargybos, kol nepasibaigs lenkų pasikėsinimai ant mūsų sodybų ir mūsų laisvės. Jau dabar esame rimtų faktų, kad ir su paskutiniu Lietuvos priešininku — Lenkija taika pramatoma aiškiai. Tokiu būdu, milžiniškos Lietuvos tautos pastangos šį rudenį atneša gausius vaisius; visi mūsų (vokiečiai, rusai, lenkai) kaimynai, kurie du metu atgal tykojo mūsų gyvybės, — liks mūsų sukalbamais kaimynais ir mes patys galėsime visas savo pajegas nukreipti į ramaus kultūros darbą. Iš tikro, laimingas turi jaustis kiekvienas, kas nors trupinėliu jaučiasi prisidėjęs prie šios garbingos lietuvių kovos, kurios obalsiu yra: laisvė ir Nepriklausomybė. Amerikos lietuviai čia turi daug nuopelnų praeityje, dar daugiau jų turi dabartyje. Lietuvos Laisvės Paskola Amerikoje yra tai gyvasai vanduo, kuris suka Lietuvos Valstybinį ratą sunkiausiam laikotarpyje.

Tas ratas negali sustoti nė valandos, tad Amerikos lietuviai privalo daboti, kad neišsektų tas gyvojo vandens tvenkinys, nes sunkieji laikai nors jau baigiasi, betgi dar neparašo. Kiekvienas paskolos bonas yra vienas kibiras (viedras) gyvojo vandens. Tenesis kubina dėtis lietuviu tas, kas neatneš nė vieno lašo, nors atnešti galėjo visą bačką.

Šį mėnesį Lietuva yra arti prie galutinų savo laimėjimų.

Šį mėnesį ir mes čia Amerikoje budami parodykime, ką galime. Mes tolokai tebėsime nuo kvotos galo. Paklauskime kiekvienas savęs: "Nejaugi taip ir liksi be bono Nejaugi paminsi Tėvynės reikalus. Nejaugi liksi, kaip sausa šaka?"

Sujungkime visas pajėgas, kurios tik stovi už Lietuvos laisvę ir gerovę, su mobilizuokime visas pastangas ir visose lietuvių gyvenamose kolonijose, šturmuokime šį mėnesį sykiu 5-kių milijonų paskolos tvirtovę.

Nepustokime vilties ir laimėsime, kaip mūsų broliai Lietuvoje laimėjo Vilnių.

Lietuvos Misija.
New York, N. Y. Rugsėjo 10, 1920.

Lietuvos Šaulių Padėka Amerikiečiams

Visuotinas Lietuvos Šaulių Sąjungos burių atstovų suvažiavimas vienbalsiai priėmė žemiau paduodamą pasveikinimą ir prašo jį pagarsinti laikraščiuose.

Broliai Amerikiečiai!
Visuotinai Lietuvos Šaulių Sąjungos suvažiavimas Kaune 27-29 Birželio š. m., išgirdęs iš Centro Valdybos pranešimo apie Jūsų prisijungimą mūsų Sąjungai aukas per mūsų Karo Misiją Amerikoje, siunčia širdingiausių pasveikinimą ir padėką. Tokis karštas Jūsų prisidėjimas prie švento Lietuvos Nepriklausomybės gynimo darbo kelia mūsų dvasią ir stiprina pasiryžimą žūt, bet niekada nepasiduoti vėl svetimųjų nuožmiam verguvei. Prieš mūsų Sąjungą stovi dar didelė eilė sunkių uždavinių.... Mes Šauliai negalime ramiai žiūrėti į mūsų brolių kančias lenkų pafrontėje ir norime dėti visas pastangas, kad apginkluoti visus pafrontės gyventojus, kad jie patys galėtų apsiginti nuo lenkų — plėšikų ir sudarytų prieš juos vieną ginkluotą krutinį sieną, kurios jie negalėtų perlaužti.

Lietuvos viduj mums, Šauliams, daug dar reikia padėti kultūros ir organizuotės darbo, kol kiekvieną gyventoją padarysime sąmoningu, demokratinu, visada pasiengusiu ginti savo šalies nepriklausomybę piliečiu. Mes dirbame tame visomis įjėgomis. Mes įkurėme savo spaudintą organą "Trimitą," mes rūpinamės organizuoti kursus savo organizacijos instruktoriams ir norime padengti visą Lietuvą mūsų organizacijos tinklu. Bet šitam reikia daug lėšų. Mes, žinoma, rinksime skatikėlius ir savo šaly, bet visada mūsų akys bus atkreiptos į jus, broliai amerikiečiai... tad nepamirškite mūsų!

Mes manome, kad kiekvieno lietuvių piliečio, kur jis nebūtų, yra pareiga ginti Lietuvos Nepriklausomybę, kuo gali ir tik tuo kiekvieno mūsų piliečio pasiryžimu ir

beveik perdėm vokiečių dvasios, — naudodamiesi keistai susidariusiaja tarptautie to krašto padėtimi, butent, kad Klaipėdos kraštas nuo Vokietijos jau atskirtas, bet prie Lietuvos dar vis nepriskirtas, gyvena nepriklausomos valstybės iliuzijas. Tos iliuzijos taip didelės, kad net mėginama daryti tam tikros Klaipėdos krašto vardu sutartis su Vokietija, Latvija, Lietuva ir... kas žino dar su kuo?!

Bet yra eilė aplinkybių, kurios neduoda dabartiniams laikiniams Klaipėdos krašto valdovams ramiai gyventi nepriklausomybės iliuzijomis.

Tai visų pirma krašto valdovų tarpusaviai ginčai ir asmeninės kovos dėl valdžios. Ententės vardu Klaipėdą laikinai okupavo su vienu kariuomenės batalionu prancūzų generolas Odry. Iš pradžių generolas Odry buvo vienintelis Ententės krašto Klaipėdos krašto atstovas ir vyriausioji tame krašte valdžios institucija. Kiek vėliau prie generolo Odry pradėjo veikti civilis prancūzų komisaras prefektas Petisnė. Kaip vyriausioji Klaipėdos krašto valdžia buvo paskirstyta tarp generolo ir prefekto nieks iš klaipėdiškių nežino, nežinojo matyt nei generolas su prefektu. Tarp šių dviejų prancūzų — senelio, gero žmogaus, vienok bijančio vokiečių generolo ir jauno, tarnavusio policijoje prefekto prasidėjo Klaipėdą asmeninė kova dėl valdžios. Galop prefektas Petisnė išvažiavo Paryžių ir ten jam matyt pavyko. Grįžo Klaipėdon laimėtoju. Visą civilę Klaipėdos krašto valdžią generolas Odry priverstas buvo atiduoti prefektui Petisnei. Kokias funkcijas pildo dabar generolas Odry Klaipėdoje sunku suprasti, nes prefektas Petisnė netik turi visą civilę valdžią Klaipėdos krašte, bet nuolatos viešai laiko reikalingu žymėti, kad ji nešioja atskirtojo krašto suverenitetą.

Bet vyriausioji priešastis, kuri dabartiniams Klaipėdos krašto valdovams neduoda ramiai džiaugtis valdžios galybėmis, — tai susidariusioji ypatingaisunki atskirtojo krašto ukiu padėtis.

Klaipėdos kraštas nors daugumoje žemės ukiu šalis, vienok šiais metais turi didelį duonos nedateklį. Ašiu Lietuvos palankumui, sutarties keliu einant, klaipėdiškiai gavo leidimą pirkti Lietuvoje iki 20.000 etn. duonos javų leisdami iš savo pusės kaip kompensaciją Lietuvai, pirkti Klaipėdos krašte atatinamą gyvulių skaičių. Ir šiais metais atskirtame krašte duonos javų derlius menkas. Tas atsitiko delto, kad Vokietijoje įvyko revoliucija, susi-

darė socialdemokratų valdžia, prie kurios produkcija ypatingai žemės uky, sumažėjo; taip pat blogai į žiemkenčius javus paveikė ir praėjusioji žiema. Taigi ir kitais metais Klaipėdos kraštas savo duonos neužteks. Reiks įieškoti jos kitur. Aišku, kad prie dabartinių tarptautinių ukiu sąlygų, prisiėsi stingamos duonos klaipėdiškiams įieškoti Lietuvoje, kurioje ir šiais metais derliai yra visai gražūs.

Taigi duonos gavimo reikalas spirte spiria Klaipėdos kraštą glaudties prie Lietuvos. Klaipėdos krašto ukininkai reikalauja savo ukiui daugelio mašinų, trašų ir kitų fabrikatų, kuriuos tuo tarpu žymioj daugumoje tėra galima gauti industrijos kraštuose, užsieny, Anglijoje, Vokietijoje, Šveidijoje ir kitur. Lietuvos ukininkai savo ukiui reikalauja tų pačių fabrikatų gauti tuo tarpu tuose pačiuose užsieniuose, kaip ir klaipėdiškiai. Iš kitos pusės kaip klaipėdiškiai ukininkai taip ir Lietuvos ukininkai užintersuoti vienodai, kad kuogeriausiomis sąlygomis galima būtų eksportuoti savo ukiu produktus pasaulinē rinkon. Todel visai aišku turėtu būti visiems, kad tik eidami ranka rankon su Lietuvos ukininkai klaipėdiškiai ukininkai tegali iškovoti sau kuogreičiausiai ukiu produkto eksporto sąlygas ir kuogeriausią žemės ukiui reikalingųjų fabrikatų importo sąlygas. Norint šią pastarąją mintį pasakyti dar aiškiau priseina šiaip išsistarti: Lietuvos ir Klaipėdos krašto ukininkų gyviausieji reikalai spirte spiria ukiu sutartis su kitomis valstybėmis, pav. Vokietija ar Anglija, daryti bendrai, vienu frontu.

...Šitąjį dalyką jau yra aiškiai supratę šviesieji ir pažangieji Klaipėdos krašto ukininkai ir pasisakė per savo Landwirtschafkammer'ą (žemės ukiu rumai). Bet tokis Lietuvos ir Klaipėdos krašto bendras frontas darant ukiu sutartis su kitomis valstybėmis tėra galimas tik Klaipėdos kraštui prisiglaudus prie Lietuvos. Šit., politiško jau, žingsniu Klaipėdos Krašto ukininkai lauk'a senai, ir kuo vėliau bus tas sujungimas padarytas, kuo vėliau bus Lietuvos krašto su Klaipėdos kraštu padarytos bendrai ukiu sutartis su kitomis valstybėmis, iš kurių tinkamomis sąlygomis galima bus gauti žemės ukiui reikiamųjų fabrikatų (mašinų, trašų ir t. t.), tuo daugiau turės nukentėti Klaipėdos krašto (na žinoma ir Lietuvos) žemės ukiu, t. y. tų kraštų ukiškas pamatas.

Klaipėdos krašto prekyba ir pramonė savo pamatu turi to krašto kur ir Lietuvos žemės bei miško uki. Miško prekyba bei medžio industrija Klaipėdos krašte šia

Reikšdami savo broliškus jausmus, pasiliekaime, šaukdami:

Valio mūsų broliai amerikiečiai!
Valio Lietuvos Laisvės Sargai
Valio Nepriklausoma Lietuvos Respublika!"

C. Valdybos Pirmininkas
(pasirašo) V. Putvinskis
Sekretorius
(pasirašo) Kemėšis.

data	doleriais	auksiniais
Feb. 10, 1920,	\$1026.00	95,000
April 10, 1920,	2000.00	101,430
July 16, 1920,	2000.00	76,620
Viso	\$5026.00	273,050

Šaulių organizacija yra susitvėrusi, kad su ginklu rankoje gintų Lietuvos nepriklausomybę.

Ką ir kiek šauliai yra nuveikę prie išgijimo iš Žemaitijos bermontininkų, vokiečių ir rusų, žinome iš pranešimų laikraščiuose.

Išvije bermontininkus šauliai buvo nukreipę visas jėgas prieš veržimąsi lenkų per demarkacijos liniją ir prieš lenkų pastangas organizuoti Lietuvoje sukilimus; dabar kaip matome iš jų virš paduoto pranešimo, Lietuvos Šauliai organizuoja ginkluotas jėgas apginimui nuo lenkų Lietuvos rubežiu.

Dėkodami Amerikos lietuviams už suteiktą pagelbą, Lietuvos šauliai amerikiečių prašo, kad ir toliau neužmirštų šelpti jų organizacijos pinigais.

Jie-kariauja, lieja kraują, stato savo gyvastį pavojum, mes prigriebėm jiems nors savo dienos uždarbiais. Amerikos lietuviai: lenkai veržiasi į mūsų kraštą, mums viesiems reikia gintis. Geriausiai ir pasekmingiausiai šiūom žygiu prisidėsime prie tos kovos siūsdami greitą pagelbą Lietuvos Šauliams!

Siūskite pinigines duonas pavieniai, draugijos ir organizacijos! Rinkite aukas privačiai, susirinkimuose, mitinguose ir laike prakalbu!

Surinktus pinigus neatidėliojant siūskite Šauliams per Lietuvos Misiją. Reikalinga greita pagelba.

Jonas Žilius,
Šaulių organizacijos narys ir įgaliotinis Amerikoje.

Lietuvos Misija,
257 West 71st St., New York City.

KOVA LAIMEJUS.

Tąsa nuo 2-ro pusl.

Jimas, kokio mūsų jaunoji karta vargiai gali suprasti. Nudien dides nę šių dalis rusų po tolimus pasaulio kraštus išlaikyti dingo, nemaža Sibiro snieguose sušalo, tik uedidelė dalis turi šiandien laimės Nepriklausomosios Lietuvos šventę švęsti, metų naštos sulenkti. Tokie tautos karžygiai Žemaičių krašte buvo: Macius jokubaviškis, Norkus ylakiškis (gudrausiomis priemonėmis gabendavo geležkeliais raštą į Rusus ir tolimus Sibiro kraštus), Baltinas, Gaigalaitė, Rėpšaitė, "dėdė" Kuprys ir k., nors jie niekame neužrašyti; beveik jau užmiršti, privalėtų būti žinomi, kaipo didvyriai, kurių valios budrios rusų žandarų eilės, nei geležinė sienos sargyba nepajėgė sulaužyti ir ne geležimi jie rusų geležį sulaužė, bet savo tvirtesne, kaip geležis, valia. Tokių žmonių tuomet kiekviena Lietuvos apylinkė turėjo. Tie visi žinomieji ir tolimiesiems nežinomieji visų rusių mūsų darbuotojai savo vargu yra padarę, kad visa Lietuvos visuomenė, nuo Zarasų iki Virbalio, nuo Kretingos ligi Tilžės ir toliau, vienu balsu suuko: šalin svetimus globėjus — aš savo dvasios įkinkyt nebeleisiu; aš laisva noriu but šičion — šventojoje bočių žemėje... Tikslas pasiektas — Lietuva laisva. Visuomene, neužmiršk, kas tavo laisvei pagrindus dėjo!

Damazas Treigys.

"Tauta."

JUOZAS RUTKUS.

13-tos kuopos (Baltimore, Md.) raštininkas gavo dovaną aukso žiedą nuo Susmo L. R. K. A. už prirašymą 11-kos naujų narių prie minėtos kuopos. Taipgi prirašė 16-ką naujų narių ir vaikų skyrių ir 2 iš kitų kuopų priėmė. Tai siemet prie Susmo 13 kuopos prirašyta viso 29 nauji nariai. Daugiausia pasidarbo raštininkas, J. Butkus, ir pirmininkas, J. Čep-linskas.

Reporteris.

DAKTARAS NAMUOSE

Ką tik išėjo iš spaus nauja knyga DAKTARAS NAMUOSE. Knygotėje aprašoma visokias vaistūkas žolės, šaknys, žiedai ir tt., nuo kokių lygų ir kaip vartojama. Su lotiniškais nvardijimais, tap kad kožnas gali jas gauti bi le aptiekose. Apart to, yra daugybė gerų pamokinių, slaptųjų ir receptų. Tekis knygotė ypa kožnam reikalinga. Prekė tik \$1.00.

M. ŽUKAITIS (41)
451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.

PARSIDUODA GROSERNĖ.

Lietuviais apgyventoje vietoje. Atsiūskite:
Jonas Gutauskas
453 Essex Street
(38) East New York.

dos kraštą — net iš Lietuvos! — turi gauti savam pasui vizą. Tiesa, tą vizą, pav., Kaune gauni ne kokioj nors ypa tingoj Klaipėdos pasiuntinybėj, ar konsulate, bet prancūzų misijoj, nes Versalės taikos sutartimi prancūzams yra pavesta atstovauti tarptautinėse santikiuose tam atskirtajam nuo Vokietijos Mažosios Lietuvos kampeliui.

Metės žvilgsnį į atskirtojo krašto administracijos ir valdymo aparatą pamatysi miniaturoj visas valstybės mechanizmo dalis. Tiesa, nėra Klaipėdos krašte nė karaliaus, nei prezidento. Užtatai yra entantės atsiūstasai prancūzų generolas Odry, kuris atskirtojo krašto suvereniteto nešiotojas, kol tas kraštas ne bus sujungtas su Didžiąja Lietuva. Neturi atskirtasai kraštas ir savo seimo, nei savo atstovų Steigiamajame Lietuvos Seime. Prūsų gi Lietuvių Tautos Taryba prancūzų nėra laikoma laikinąja to krašto atstovybe. Mat tas nepatiktų vietiniams visvokiečiams iš dvarininkų ir stambiosios buržuazijos. Todel ir suprantama, kad generolas Odry Prūsų Lietuvių Tautos Tarybos atstovus buvusioj Didžiosios Lietuvos Valstybės Taryboj didžiai išbarė, kam tiejie be jojo leidimo sutiko buti koopuotais D. Lietuvos Valstybei Tarybon kaipo Klaipėdos krašto atstovai. Vietos-gi vokiečiai dar smarkiau nupeikė Prūsų Lietuvių Atstovų įžengimą į D. Lietuvos Valstybės Tarybą visokiais biauriais budais juosius šmeiždami ir Tėvynės išdavikais — tuos drąsius lietuvius patriotus! — vadindami. Užtatai vyriausioji atskirtame krašte valdžia yra vykdoma dabar civilio prancūzų komisaro kartu su prancūzų sudarytąja didžioj daugumoje iš vietos visvokiečių Direktoriija. Tai yra lyg ir to krašto ministerių kabinetas. Direktoriija sudaro 9 žmonės. Šiųjų tarpe — nenustebsite! — vos 1½, o gal ištikrųjų ir mažiau lietuvių. Sakau, 1½, o gal ir mažiau — todel, kad vienas iš lietuvių Direktorijoj skaitosis ir skaitomas vokiečių "neitraliu," t. y. kai susiduria krašto daugumos gyventojų — lietuvių interesai su krašto mažumos gyventojų — vokiečių interesais, tai šis "lietuvis" liaudies" direktoris laiko neitralitytę! — Kaip gražiai skamba! — Lietuvių atstovas Direktorijoj, kuomet — reikia aiškiai ginti lietuvių kaipo tokių interesus, — laiko neitralitytę! — Kitas lietuvis Direktoriijos narys, budamas tarpe 7 visvokiečių ir vieno "neitrallio" lietuviu, ne ką tegali apginti teisingus krašto daugumos reikalavimus.

Dabartinioji Klaipėdos krašto valdžia, t. y. prancūzai okupantai ir buvusieji Vokietijos valdininkai — visi

DETROIT LIETUVIŲ R. K. SVETAINE.

Šią svetainę stato Detroit Lietuvių R. K. Sąjunga. Svetainėje bus vietos del 500 sėdynių. Svetainė stovės ant kampo Dix Ave. ir 25th St., ant West Side, prieš pat businoms naujos šv. Antano Bažnyčios lotus. Plenus sudarė ir statymą prižiūrės lietuvis ponas Matas Žaldokas, iš Chicago. Svetainė kainuos apie \$75,000.00. Kapitalas susidės iš parduodamų šerų. Vienas šeras \$10.00, šerus galima pirkti kreipiantės pas Sąjungos sekretorių: LEONAS VINALIS, 764 25th St., Detroit, Mich.

NAUJI NARIAI PRISIRA ŠE LIEPOS MĖNESYJE PRIE S. L. R. K. A.

Table listing names and membership numbers for the Lithuanian R.C. Church in Detroit for the month of May. Includes names like Povilionienė S., Kupstas Jonas, Povilonis Ignas, etc.

Table listing names and membership numbers for the Lithuanian R.C. Church in Detroit for the month of May. Includes names like Astaškas Kazys, Pivorunaitė Stefanija, Bagdonavičius Viktoras, etc.

Kitų prekybos ir pramonės rūšių užima pirmąją vietą. Vien pačioj Klaipėdoj, su 30,000 gyventojų, 6000 darbininkų dirba medžio industrijoje. O kur dar šiaip po Klaipėdos kraštą išmėtytos lentpjūvės ir kitokios medžio apdirbimo dirbtuvės. Bet reikiamąją žaliąją medžiagą — mišką — Klaipėdos kraštas didžioji daugumoj gauna iš Lietuvos. Taip pat ir linų, sėmenų, odų, kurlių, gyvulių, paukščių, duonos, javų Klaipėdos kraštas nemažai gauna tuo ar kitu keliu iš Lietuvos. Vien šiais metais iš Lietuvos linų buvo išsmugliuota virš 180,000 pudų; skaitant pudų musų Prekybos Departamento paskelbtą kainą vidutiniškai po 200 auks., išėina kad šiais metais į Klaipėdos kraštą vožia išvežta iš Lietuvos linų už 36,000,000 auksinų. Imant gi galvon pasaulinės linų rinkos, galima tikrų tikriausiai sakyti, kad mūsų valstybės išdas iš tokio linų smugelio Klaipėdos kraštan turėjo mažą mažiausia kitus 36,000,000 auksinų nuostolių.

Ir jeigu, pav., linų, nežiurint muitų sienos, pavyksta klaipėdiškiams prisismugliuoti beveik liuosai iš Lietuvos, tai visai kitokia padėtis su mišku: medžio rąstų ant pečių užsikrovęs nakčia slapta per neuztektinai saugojamąją sieną iš Lietuvos neatsigabensi į Klaipėdą. Nors, tiesa, buvo bandoma slapta Nemunu nakčia leisti per sieką sielius iš Lietuvos.

Taigi dabartinioji siena tarp Lietuvos ir Klaipėdos krašto šio pastarojo žemės ukiui, prekybai ir pramonei yra pelnis po kaklu. Ir tą peilį po kaklu prisėis klaipėdiškiams nesmagiai tol jausti, kol Lietuvos valdžia nepaleis laisvai vežti iš Lietuvos Klaipėdos kraštą ir per Klaipėdą plačiam pasauliui savo miško, duonos, gyvulių, paukščių, linų, sėmenų ir kitų Lietuvos eksporto prekių. Tik tuomet Klaipėdos prekyba ir pramonė ne tik atgys, bet ir įgys geriausias sąlygas augimui ir tvirtėjimui. Tik tuomet Klaipėdos krašto darbininkai turės užtektinai ir gerai apmokamo darbo.

Bet tas bus galima tik tuomet, kaip Klaipėdos kraštas prisiglaus prie Lietuvos, kuomet siena tarp Klaipėdos krašto ir Lietuvos bus panaikinta, kuomet Klaipėdos pirklys ar pramoninkas galės liuosai pirkti ir parduoti Kaune, Šiauliuose, ar Vilniuje, ir kuomet Mariampolės ar Panevėžio žemdirbiai laisvai galės eksportuoti pro Klaipėdą platajan pasauliną duoną, pieniška, linus, sėmenis, gyvulius ir kt.

Taigi Klaipėdos kraštas ir Lietuvos, nskaitant net jų etnologinio vienodumo, ukiškai taip skerdija viens prie kito, taip negali būti viens be kito, kad budami atskirti viens nuo kito turi gyventi didžiausius ukiškus suvaržymus, kludančius jų normaliam ir sekmingam ekonominiam bei kultūriniam vystymuisi. Jeigu Lietuva, budama daugiau žemės ukio šalis, negu Klaipėdos kraštas, tjos nenormalumus ir savo laisvojo ukiškojo plėtojimosi pantių lengviau gali nešti, tai negalima to pasakyti apie Klaipėdos kraštą, kame prekyba ir pramonė palyginamai didesnę rolę lošia, negu Lietuvoj. Ten diena iš dienos prisėina laukti didelių ukiškų katastrofų, subankrutavimo cilės firmų taip prekybos taip pramonės srityse ir kylančios iš to bedarbės bei visuomeninės tvarkos suirimo, kaip bedarbės pasekmės.

Kam visa tafia reikalinga? Kam reikalinga yra stabdyti Versalės Taikos sutarties vykinimą tojoj josios daly kuri liečia Klaipėdos kraštą ir Lietuvą? Kas nori kuoičiausiai traukdyti Klaipėdos kraštą prisijungimą prie Lietuvos? Aišku, kad tik ne tas, kurs nori, kad Eiropeje kuo greičiausia užviešpatautų ramybė, tvarka, tikėjimas į ateitį ir visose gyvenimo srityse kuriamasias darbas. Lietuva ir Klaipėdos kraštas, budami nenormaliai ukiškai ir kultūriškai viens nuo kito atskirti, negali išvystyti visų savo ukiškųjų pajėgų, negali leisti pagaminti ukiškųjų vertybių, kurių baidio karo metais tiek sunaikinta, kiek jo galėtų, jei būtų sujungti. Dar visai Eiropai stinga maisto: Lietuva sujungta su Klaipėdos kraštu būtų vienas iš žymiausių Eiropos aruodų. Eiropai stinga medžio, linų, sėmenų, odų ir kt. žališios medžiagos: Lietuva, turėdama išėjimą į juras per Klaipėdą, galėtų visos tos žališios medžiagos pateikti Eiropos pramonės centrams labai daug ir Eiropos pramonė greičiau galėtų atsigausti po karo metų. Iš kitos pusės, Lietuva su Klaipėda — būtų vienas iš žymiausių Eiropos pramonės produkto vartotoja.

Rodos panašiais samprotavimais turėtų vaduotis Santarės okupacinė valdžia Klaipėdoje. Bet iš tikrųjų, matyt, vaduojamasi visai kitokiais samprotavimais. Prancūzų okupacinė valdžia Klaipėdoje komisaro Petišnės asmeny, varo Klaipėdos krašte politiką visai nesivaduojant nei Versalės Taikos sutartimi, nei Klaipėdos krašto ukiškais bei kultūriniais interesais. Vieton obalsio — ar tyti prie Lietuvos — visur vaduojamasi — "šalin nuo Lietuvos;" visą laiką prancūzų norima kiek galima atitolinti Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos. Ir nežinia, ar tai tik Klaipėdos prancūzų iniciatyva taip daroma, ar panašūs įsakymai eina iš Paryžiaus. Apie tai, kad Klaipėdos kraštas turės būti Prancūzijos kolonija, Klaipėdos prancūzai kalba gana begėdiškai atvirai.

Toks prancūzų veikimas, žinoma, begalo patinka vietos ir Vokietijos visvokiečiams. Tjėm juk kas svarbu: kad Klaipėdos kraštas kuo vėliausia būtų prijungtas prie Lietuvos, jeigu jau apskritai to prijungimo išvengti negalima būtų. Ir susidaro keista ir nenormali politinė kopėracija bei prietelystė: ir prancūzai ir visvokiečiai Klaipėdoje (nušėnų sng)

Kas tur ausis taklauso skaitančių, kas tur akis patis tekoito mūsų karzygiškos kariuomenės leidžiamą laikraštį "KARIŠKIŲ ŽODIS" aprašo visus Lietuvos kariuomenės tad brangiai Tėvynai laisvę išgyjus, kovas, smarkius mušius, grobionių plėšriųjų kovoti, kad apginti mūsų brolių turta, gvybę nuo lenkų plėšikų piktyjų, nuo vokiečių ir rusų "KARIŠKIŲ ŽODIS" ryškiai atspindi karštą Lietuvos kariuomenės Tėvynės meilę ir jos pasiryžimą ginti Lietuvą iki paskutinio kraujo lašo ir iškovoti tokią Lietuvos valstybę, kurioj galėtų sugrįžti ir sugrįžę laimę rasti visi po pasaulį išsiblaškę vargantieji tikri Lietuvos suau.

"KARIŠKIŲ ŽODIS" skelbia nukantųjų (užmuštųjų), sužeistųjų, nelaisvėn patekusiųjų ar be žinios prapnolusiųjų bei kovose atsizymėjusiųjų ir apdovanotų kariškių vardus. Taigi kiekvienas Amerikos lietuvis, kuris Lietuvos Tėvynės išsilgęs, kuris nori žinoti, kaip Lietuvos kariuomenė savo krauju mūsų žmonėms laimingą kelią kloja, teskaito ir teplatina "KARIŠKIŲ ŽODI". "KARIŠKIŲ ŽODIS" eina vienas kartą į savaitę. Kaina metams 2 doleriu, kuriuos galit pasiusti registruotam laiške. Adresas: "Kariškių Žodžio" Redakcija KAUNAS, Lithuania.

SIUNCIAME "GARSĄ" LIETUVON. Naudokitės savo teisėmis! Kelkite Susivienijimą! Prie Susivienijimo priklauso veiclesnieji lietuviai, kurie nuolatos dirba visuomenės dirvoje. Jų darbus korrespondencijos bei žinios telpančios "Garsė" užrekorduoja. Daugelis iš tų darbuotojų turi gimines arba pažįstamus Lietuvoje, kuriems būtų malonu ir smagu girdėti apie jų veikimą Amerikoje. Kodėl jiems nesuteikti to teisėto smaguomo? Paštas tarpe Lietuvos ir Amerikos veikia tvarkiai, "Garsė" administracija išvienijimo narių trokšta išsavo pusės daro viską, kad laikraštis nueitų nesumautas ir sveikas; pasiusk tai administracijai \$3.00 ir "Garsas" pranešinės apie Tamistų darbus kas savaitę per metus giminėms Lietuvoje. Kur keli šeimynos nariai priklauso prie Susivienijimo, vienas iš jų gali savo organą pavesti Lietuvon. Reikia tik primokėti \$1.50 padengimui pašto lėšų. Jei prie tų pinigų bus dadėta 6c stempoms tai Lietuvon taps pasiustas ir gražus Susivienijimo kalendorius.

Dabar organe telpa nemarekaluose. Didžiama Susidant būtų Lietuvoje įsteigtas skyrus mūsų didžios organizacijos. Pagelbėk skleisti apdraudos idėjas ir Susivienijimą garsinti užrašdamas kam nors "Garsą" Lietuvon! Piniigus su tikrais adresais siuskite: GARSAS 222 So. 9th St.

VAIKAI PRISIRASE LIEPOS MĖNESIJE, 1920.

Table listing names and membership numbers for children in the Lithuanian R.C. Church in Detroit for the month of May. Includes names like Zvingelaitė Vazonika, Milišauskaitė Katrė, Škerulis Mikolas, etc.

CENTRO RAŠTINE, ORGANO "GARSO" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:

222 SOUTH 9-TH STREET, BROOKLYN, N. Y. Tel. Williamsburg 5063.

CENTRALĖ VALDYBA:

- Juozas S. Vasiliauskas, Pirmminikas, 112 No. Greene Street, Baltimore, Md.
Antanas J. Butkus, Vice - Pirmminikas, 1317 So. Victory Street, Waukegan, Ill.
Jurgis Tumasonis, Raštininkas, Knygis ir Organo Administr., 222 South 9-th St., Brooklyn, N. Y.

TEISMO KOMISIJA:

- Kun. F. Kemėsis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
A. S. Vaitkus, P. O. Clerk, Dayton, Ohio.
K. J. Krusinskias, 222 So. 9th St., Brooklyn, N Y.
J. Tamelis, 129 Loban Lane, Kingston, Pa.

APŠVIETOS KOMISIJA:

- Aleks. Aleksis, 259 Josephine Ave., Detroit, Mich.
F. Virakas, 244 W. Broadway, Boston 27, Mass.
Pr. Juras, 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

LABDARYBES KOMISIJA:

- M. Štaciūvienuas, 5143 S. Paulina St., Chicago, Ill.
B. Jakaitis, 901 W. 33rd St., Chicago, Ill.
J. Janušauskas, 10625 Lafayette Ave., Chicago, Ill.

S. L. R. K. A. SUSIRINKIMAI.

ROCKFORD, ILL. 252 kuopos susirinkimas bus 19 rugsėjo Sv. Elizbietos namc. Visi nariai prisikite ir po vieną naują atšiveskit.

WARRIOR RUN, PA. 238 kp. susirinkimas bus 19 rugs. Klemenso Rimkaus salėje. Visi nariai ateikit.

WILKES-BARRE, PA. 17 kp. susirinkimas bus 19-tą d. rugsėjo. Kazys Jasilevičius.

SHENANDOAH, PA. 4 kp. susirinkimas bus 8 dieną Spalio, 6 1/2 valandą vakare, 1920, Naujas svetainėje, kampas Main ir Poplar gatvių. Kviečia visus senus narius atšivesiti nors po vieną naują narį, nes turėsime daug svarbių nutarimų.

POQUONOCK, CONN. 212 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo, 2 val. po pietų, paprasčiaj vietoj. Rašt. K. Šeškaišis.

BALTIMORE, MD. 13 kp. mėnesinis susirinkimas bus rugsėjo 19 d. šv. Alfonso dr. svetainėje 2-raj val. po pietų. Malonėkite visi ateiti.

PLAINS, PA. 212 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo, 2 val. po pietų, paprasčiaj vietoj. Rašt. K. Šeškaišis.

BABESLAU, PA. 56 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo, Nutaučių salėje. Visų narių prašoma ateiti ir duokles užsimokėti. Vakyba bus salėje 2-raj val. po pietų.

CHICAGO, ILL. 100 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo, 1 val. po pietų, Aušros Vartų par. salėje.

THROOP, PA. 225 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo, paprasčiaj vietoje.

EYNON, PA. 80 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo, Primiarni nauji nariai ir mo-

45 kp. S. L. R. K. A. bertaininis susirinkimas bus paprasčiaj vietoj ir laiku 19 rugs. Ateikite visi užsimokėti, nes dabar, aš negalėjau kolektauti kaip pirmą darian.

NEW YORK CITY, N. Y. 106 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo, tuoj po pamaldų, Aušros Vartų par. salėje. Ant. Petronis.

BATAVIA, ILL. 248 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo. Rašt.

CHICAGO, ILL. 160 kp. susirinkimas bus 19 rugsėjo, tuojaus po pamaldų, Nekalt. Pras. P. S. Parapijos salėje, 44 ir Fairfield Ave. R. Andreiūnas, rašt.

PUIKUS BALIUS. Rengiamas SLRKA. 103 kp. Atsibus nedėlioje, Rugsėjo (Sept.) 19 d., Pobažnytinėje Svtainėje, Rochester, N. Y., pradžiai 6 val. vakare. Įžanga 25c. Vaikams 10c. Šis balius bus vienas iš gražiausių, kokio dar nėra matę Rochesteryje. O muzikė grieš kopuikčiausia.

Bus leidžiama išlaimėjimui \$5.00 ir tą vakarą bus laimėjimas. Tai gi bus kitokių pamarginimų. Tai gi kviečiama visus, kaip senus taip ir naujus atšilankyti, o busite užganėdinti.

Kviečia KOMITETAS. Pajiekan Aleksandro arba Silvestro Dragunų. Pirajou gyvena Brooklyn, N. Y. Lai atsiskaikina pas Jurgį Abjokaitį, Box 452, Forest City, Pa. arba Joną Draguną 128 George St., Throop, Pa. Tai gi, kas apie juos žinote malonėsite pranešti.

L. Arfošaitis Box 452 Forest City, Pa. (38)

TIKTAI VKRAMS! Mes turime labai gražius paveikalus iš Francijos, kurie iki šiol nebuvu matyti. Atsigeit visos daleris ir garsi 50 paveikėlių Antanas VINOČO, Box 18 ILL. Eutonad, Minn.

SVARBIAUSIUOJU TEVYNĖS REIKALU.

Buvo laikai, kada mes tikėjomeš paramos iš tų, kurie skelbė kariauja del paliosavimo mažųjų tautų, už pasaulio demokratiją. Apsivylėme. Tie praktinys obalsiai buvo tai politinis burbulas reikalingas savo asmens pagarsinimui, toli gražu neturįs nieko bendro su paliosavimu svetimą jungą nešančių tautų.

Salin vergijos dvasia! Vyrų, pajudinkime žeme! Parodykime kad mes mokame apibranginti savo Tautos teises. Stokime į eilę kovotojų už tėvynės laisvę ir nepriklausomybę. Tautos Fondas jau daug tūkstančių paklojo kovoje už Lietuvos laisvę, bet kovos galo, toli gražu, da nesimato. L. R. K. Federacijos Kongresas Waterbury, Conn. Rugs. 3 d. aplaikęs žinią, kad musų amžiniejį priešai lenkai vėl briaunasi musų tėvynėn Lietuvon, išnešę rezoliuciją, kad kiekviens Amerikos lietuvis skirtų tėvynės laisvės reikalam mažiausia norš 2% (du centu nuo dolerio) nuo savo uždarbio. Kas gali, tas privalėtų bent 5% nuo savo uždarbio kas savaitė ar kas mėnuo į Tautos Fondą Lietuvis laisvės reikalams skirti.

Lietuvy, jeigu myli savo gimtynę, tą bakužę, kurioje gimėi, neduok svetimiems išniekinti ją, atmink bent šioje tap kritikoje valandę. Remkime savo aukomis Tautos Fondą, kuris visais musų aukais sunaudos vien Tėvynės laisvės reikalams.

Tautos Fondo Sekretorijatas. 222 So. 9th St., Brooklyn, N. Y.

JUOKINGI VAIZDELIAI IS BOLSEVIKŲ AGITACIJOS.

I. Sutiko Vilniaje lietuvys bolsėvika. Gardėjai, sako bolsėvikas, mes jau padarėm su jumis, lietuviais, taikos sutartį. Dabar ĩmsime prekimis mainyties. Kokių gi prekių bolsėvikai reikalingi? Mes norim iš lietuvių gauti duonos, mėsos, gyvulių, linų, vilny, auksū, drapanų, sviesto, kiaušinių, paukščių - ko tik ji su turite. Gana, gana... O kokių jū už tai mums duosite? Mes jum duosime taip pat, ko turime: bado, šiltnių, choleros, si-filio, sovietų tarybų, revoliucijos, érevziėaikos... Kad gi vis tai permenkas mainas. Krapštos pakaušį lietuvis. Už tai gi jū daug duosime. Paguodžia bolsėvikas.

II. Bolsėvikų kareivis, atėjęs kursyti musų kareivio: Kiek tu gauni algos? Musų kareivis: - 50 rublių mėnesiui. Bolsėvikas: - O aš 2800 rublių! Musų kareivis: - O kiek tu gali nusipirkti duonos taisy pipigais? Bolsėvikas: - Maskvoj 4 svarus, o pafron-tėj 6. Musų kareivis: - O aš už savo 50 rublių galu tau pristatyti 3 pndus duonos. ('Trimitas').

REIKALINGAS VARGONININKAS.

Vargonininkas doras ir zinantis savo amatą ir podraug mokyto-as teatsiliepia ant šio antrašo: Rev. J. Vainoras, 408 Tabor St., Esplen, Pittsburgh, Pa.

PARDUODA LAIVAKORTES ANT GERIAUSIŲ LAIVŲ I LIETUVĄ IR IS LIETUVOS.

J. T. KAZLAUSKAS. Ofisas: 445 GRAND AVE., Namų: 183 EXCHANGE ST., NEW HAVEN, CONN.

PLAUKAI!

Kurių roti, nušipė, žili, taipgi pleiskanos, niežėjimas, šakni ir kitiškos ligos plaukų bus į trumpą laiką prašalintos, tikiai prisilyskite 24c po du centu stempose ir savo antrašų pripumenant ligą plaukų ir odos rašant: WESTERN CHEMICAL CO. P. O. Box 9., Wilkes-Barre, Pa.

"GARSO" KATALOGAS. Visos čia skelbiamos Knygos S. L. R. K. A. nariams atiduodama puse kainos.

- MAJDAKNYGOS. No. 1. ANIOLAS SARGAS. Juodais apdarais \$1.25. No. 2. ANIOLAS SARGAS. Juodais, gražiais minkštais viršeliais... \$1.50. No. 3. ANIOLAS SARGAS. Juodos skuros apdarais... \$1.75. No. 4. DANGAUS ŽVAIGZDUTE. Bėties skurelės apdarais... \$1.50. No. 5. DANGAUS ŽVAIGZDUTE. Juodos skuros apdarais... \$1.75. No. 6. DANGAUS ŽVAIGZDUTE. Neluotn-čiais skuros apdarais... \$4.00. No. 7. DANGAUS ŽVAIGZDUTE. Juodos drobės apdarais... \$1.00. No. 8. DANGAUS ŽVAIGZDUTE. Juodos drobės apdarais... 75c. No. 9. PULKIM ANT KELIŲ. Maldaknygė, šv. Kasimiero Dr-jos leidinis, Kaune. Perpausdinta 'Darbininko' spaustu-vėje. 550 pusl. Kaina tiktai... \$1.95. Maldaknygė 'Pulkim ant Kelijų' yra sutaisę mokančius pralats kun. Dr. A. Dambrauskas, kuris per ilgus metus redagavo ir dabar dar redagu-ja 'Draugiją'. Knyga begalo gražioje kalboje parasyta. Lietuviai katalikai, nusipirkite šią mal-daknygę! Ar namieje, ar bažnyčioje iš jos melai-tės, visuomet rasite knuodijimus užgantėdianis, ausiraminimą. No. 10. PULKIM ANT KELIŲ. Maldaknygė to pačio turinio ir tos pačios laidos, kaip ir No. 9, tik jos viršeliai dang-gesniai, gražios, tyrtos skuros. Kaina. \$2.50. No. 11. Balto celluloid apdarais... \$1.75. IVAIRIAUS TUERNIO KNYGOS. No. 15. PATALES IR IMINTINES GRU-PALIAS Surinko P. Mulevičiaus. Chi-cago, Ill., 1917, 48 pusl..... 25. Šioje knygojeje tilpsta gražūs rinkinys lietu-wig ir kitokių patarijų ir įvairių trumpų, suglau-ty išieiroikimų. No. 16. LAISVEN BEZENGIANIANT. Amerikos Lietuvių Vissuotinio Seimo Proto-kolas ir pavalkuotes sprahymas. Tvar-kė ir ilseido P. Mulevičiaus. Brooklyn, N. Y., 1918..... 75. Šioje knygojeje tilpsta visų Seime buvusų de-legatų vardai, su pažymėjimu nuo kokų draugų-ju kas atstovavo. Seimo komisij ir veidjū pa-veikalai. Seimo vakare paaktytos kalbos. Visos priimtios rezoliucijos lietuvių ir angų kalbose. Labai gero popiero ir lietuvišką vėliavą vaist-dandiais spalvotaiais šviesaliais. No. 17. MABLIOS MENNO arba apmąstymai kiekvienai mėnėio dienai apie Mari-jos gyvenima, dorybes ir Jos garbę. Surinko Kun. M. J. D-sa..... 50. No. 18. BAKTAS SVIEKATON IR LAI-MEN. Parašė Dr. J. J. Bielakia. Bro-oklyn, N. Y., 1918, 64 pusl..... 25. Pėrskaitę šią knygoję ir gyvenamas suly-joje nurodymų, išvengti daugelio sveikatai pa-vojų ir tai nieko tau pakaipuos. No. 19. KUN. A. BURBA. Jo Gyvenimas ir Darbai. Parašė J. Jonas. Plymouth, Pa., 1898, 86 pusl..... 25. No. 20. APIE APDEAUDĄ. Parašė J. S. Va-silanas, 16 pusl..... 10c. No. 21. EUROPOS ISTORIJA. Parašė Edw. A. Freeman. Iš angliškę vertė J. An-driusaitis. Su šviesaliais. Plymouth, Pa., 1891, 320 pusl..... 80. No. 22. KELIONIS I EUROPA. Kun. J. Zi-linakas, 52 pusl..... 15. No. 23. KRABIU ŠKEDYNS ir jos pasek-mės. Paminklas del Krašėdių nuo A-merikos lietuvių. Parašė Ks. Jonas S. 77 pusl..... 15. No. 25. LIETUVIŲ-LENKŲ UNIJA. Para-šė J. Gabrys. Keli praetisies ruošiai pa-minklėjimui 500 m. sukakavijų Gardolio unijos (1413-1913). Philadelphia, Pa. 68 pusl..... 25. No. 26. LIETUVIŲ TAUTOS PABEJIMAS BUNŲ VALSTYBE (Rusų kalboje). Shamokis, Pa., 1884, 128 pusl..... \$1.00. No. 27. KONRADAS VALENODAS. J. Je-psonas ir M. Mickėvičiaus. Plym-outh, Pa., 24 pusl..... 10

TEATRAMS VEIKALAI.

- No. 51. DAINA BE GALO. Komedija vieno atidėginym. Parašė J. V. K. s. Trun-ge ir juokingas, lengvai perstatoma ko-medijėli. Kaina..... 20. No. 52. DANGUS BEANGUS. Komedija 3 atidėginym. Parašė J. V. Kovas..... 20. No. 53. SCENOS IVAIRUMAI. Šioje knygo-jėje telpa atsiminti tinkami senai len-gvai perstatomi yszdėdėiai. Parašė J. V. Kovas. Kaina..... 40. No. 54. KOMEDIJELIS. Oigėnė atšilanky-mas, Dvi Kuntė, Dvi Senutės ir Girtuoklis su Blaiviniuku. Parašė Ur-nėlis Gurkinė. Illeido 'Darbininkas'. Nusipirkai knyguję už 10c, bet pris-įjekei už 50 dol. Kaina tik..... 20. No. 55. GYVENIMO VERPETE. Penkių veiksmų drama iš dabartinio lietuvių gyvenimo Amerikoje. Labai gyvas ir lengvai perstatomas, nesena Bl. Ka-dagelio parrašytas veiklas. Illeido 'Andrius', Worcester, Mass..... 45. No. 130. 'TEVYNĖ' I metų (1896), pilnas kompletas..... \$1.25. No. 131. 'TEVYNĖ' II metų (1897), pilnas kompletas..... \$1.25. No. 132. 'TEVYNĖ' III metų (1898), pilnas kompletas..... \$1.25. No. 133. 'TEVYNĖ' IV metų (1899), pilnas kompletas..... \$1.25. No. 134. 'TEVYNĖS' pavieniai numeriai (kurų turime)..... 45. Susiv. L. R. K. A. nariams parduodama visos čia pajymtos knygos puse kainos. ANTPAUDOS (Festys). Organizacijų kuopoms, draugystėms, parapi-joms, notarams ir pavieniems asmenims mes pėda-

"Garsas" 222 South 9-th Street Brooklyn, N. Y

KORESPONDENCIJOS

IS LIETUVIU NAUJOKYNIU AMERIKOJE

BRIDGEPORT, CONN.

Rugsėjo 5 d. vietinis klebonas per pamokslą apskelbė lietuvių susirinkimą...

Susirinkimas buvo šauktas išnešti protesto rezoliuciją prieš lenkus...

Kadangi Lenkija apgaulingu būdu peržengė Lietuvos rubežius...

Kadangi Lenkija tuomi vėl iššaukė didelį kraujo praliejimą ir kelia naują Europoje karą...

Rezoliucija buvo vienbalsiai priimta. Po to buvo rinkimas delegatų važiuoti į Washington.

Po to buvo rinkimas delegatų važiuoti į Washington. Išrinkta A. Veličionis ir J. J. Šaučiūnas.

Susirinkimo rašt. V. Bylinskaskas.

FRACKVILLE, PA.

Vietinė lietuvių padangė švinta. Čia jau 17 metų kuriama parapija, bet vis taip nevyko, kaip reikia.

Triusdomi apie bažnyčią, jau žengiamo ir į dailės gyvenimą. Vaizdinome "Genavaitę" Buvo užkvietas Minersvilles lietuvių choras...

Mainose darbas tuo tarpu apsisusto. Darbininkai nesutauko su kompanijomis.

BRIDGEPORT, CONN.

Rugsėjo 5 dieną čia buvo kun. J. Meškauskos prakalbos. Kalbėjo, kaip kūrėsi Lietuvos kariuomenė ir valdžia, apie Kuriamąjį Seimą ir t. p. Buvo renkamos aukos. Davė šie: Po \$2.00. K. Kavaliauskas, E. Milerienė, K. Jafskė...

vičia, L. Leševičiūtė, S. Guženas, E. Mikučionis.

Po \$1.00: J. Bernotas, A. Jankauskas, K. Piškus, V. Ploktis, P. Kilkus, J. Švečas, P. Kaunieckis, K. Seniūnas, S. Semionas, K. Stumbraitis, J. Pocius, V. Mikučionis, J. Kiškėlis, S. Stanislauskas, V. Varnalis, J. Stumbra, J. Mikuckis, V. Urbanavičius, J. Jodis, V. Bilinskas, A. Klinga, E. Norkevičius, A. Raškus, Br. Parkopintė, B. Čersna, M. Jokubauskienė, J. Petruškevičia, B. Bukauskienė, P. Kielpšūtė, O. Mašerškna, auLrkūA—HHHD Čiulavičius, B. Žilinienė, E. Šerkšna, E. Mirgurnienė, K. Mališanskis, M. Ploktienė, K. Želdauskis, J. Kavaliauskis, A. Mariulaitis, J. Vaičiūlis.

Viso su smulkiais surinkta \$66.93.

BALTIMORE, MD.

Rugsėjo 9 dieną apleidomusų kolonijai ir išvažiuo Lietuvos begalo veikli darbininkė lietuvių katalikų dirvoje panelė Anastazija Bajoriūtė, kuri per 13 m. čia darbavosi.

Ne buvo tokios katalikų organizacijos, kur panelė A. Bajoriūtė nebutų prigulėjusi, jų rūmisi ir jose darbavusis kaip raštininkė.

Išvažiuojant buvo surengta vakarėlis, kur pasakyta nemažai prakalbų-linkėjimų.

Nuo Velykų kriaučiai čia dirba 2-4 d. Dabar visai sustoja. Daugiausia čia lietuvišiai dirba prie siuvimo vyriškų drabužių.

BLAIVININKŲ SEIMAS.

Pilnųjų Blaivininkų Susimo Devintas Seimas įvyko rugsėjo 2 d., Waterbury, Conn. Prasidėjo iškilmingomis šv. mišiomis ir gražiu, mokinančiu pamokslu, kurį sakė gerb. prof. kun. P. Bučys.

Susirinkimą atidarė pirm. kun. Pr. Juškaitis. Malda kalbėjo kun. J. Meškauskas. Apvainikavimui, pradedimui seimo kun. J. Meškauskas ir kun. P. Bučys pasakė po trumpą, bet rinktą kalbą.

Peržiūrėjus mandatus pasirodė apie 30 delegatų dalyvaujant Devintam Seime. Taipgi keletas svečių. Renkama seimo vidėjai: pirm. V. Damašas, vice-pirm. — J. Svirkas, rašt. — Tuskaitė.

Valdybos raportai. Iš pirm. mininko raporto paaiškėjo, kad įvedus S. Valst. viešąją prohibiciją, Sus-mas turėjo nukentėti, nes kairurie nariai neapmąstę įsivaizdino, kad P. Bl. Sus-mas nebereikalingas. Bet praktikoje pasirodė kitaip. Pasirodė, kad blaivininkams reikia griebtis dešimt kartų smarkesnio veiktimo nei nelemtą girty-

be, kuri iš viešųjų smuklių persikėlė į rusius, grįžias ir t. t.

Raštininkui neesant, jo raportas pasirodė nepilnas, tai seimas nutarė pareikalauti, kad pilną raportą išduotų per Sus-mo organą — "Tautos Rytas." Visi kiti raportai, kurie buvo išklausyti — priimti. Seimas buvo gana turtin gas nutarimais, k. t.: padaryti sąryšius su Lietuvoje esančiais brolais blaivininkais; rinkti knygas, laikraščius ir siųsti į Lietuvą; gerinti "Tautos Rytą" ir poptam stengtis jį kuoplačiausia išplatinti; paskirta premija \$5 tam, kuris parašys geriausią paskaitą del Blaivininkų. Taipgi buvo ir daug kitų klausimų, kurie bus organe "Tautos Ryte."

Valdyba: dvas. vadovas — kn. P. Bučys, pirm., kun. J. J. Valantiejus, vice p. — Poškienė, rašt. — J. Svirkas, išd. V. Shea, redaktoriaus — moksleivis P. Daužvardis, administratorius palikta valdybai.

Seimas padarė nutarimus. Dabar tik lieka nariams ir rėmėjams įvykdyti juos gyveniman.

ARTOJAS.

EUROPOS MOKSLEIVIŲ DOMEI.

Sulig šių metų Tautos Fondo nutarimo, šelptini moksleiviai gyvenantieji ne Amerikoje bus aprupinami pašalpa iš Tautos Fondo. Draugija "Motinėle" savo globoje turės studentus amerikiečius. Todel visi prašymai svetur gyvenančių moksleivių perduoti yra Tautos Fondo sekretoriui.

Kun. A. M. Pankus. "Motinėle" Raštininkas.

GERBIAMOJI REDAKCIJA.

Prašyčiau neatsakyti patalpinti jusų laikraštįje mano padėkos žodį ir surinktųjų aukų atskaitą. Ačiu tariu gerbiameji jums visiems, kurie aukavote; Gerbiama jai kunigijai, Tautos Fondo komite tams ir kitiems, kurie mane maloniai priėmėte ir man padėjote. Ypač dėkoju Jums, Chicagoje prie Sv. Mykolo bažnyčios, šv. Kazimiero seserų ir Jusų mokiniamis, svaikučiams už gražų priėmimą ir dovaną. Čia pirmąjį sykį pamaciau jau lietuvių vienuolių gražiai išmokintus ir išauklėtus vaikučius.

Su pagarba Kun. J. Meškauskas.

P. S. Visų, kurie da nepagarisno aukavusiųjų nemažiau 1 dol. pavardžių sąrašą prašyčiau jus pagarsinti. Kitus kat. laikr., jei tai ras galimu, ir-gi prašyčiau tuos kelius žodžius paskelbti.

AUKOS SURINKTOS L. K. V. CENTRUI.

- Liepos mėn. 13 Ciero, Ill., pas kun. Vaičiūną \$167.21. 14 Gary, Ind., pas kun. Daniūną 74.00. 15 Chicagoje, pas kun. Skrypką (šv. Kr. parap.) 218.90. 19 Roseland, Ill. pas kun. Lapelį 88.37. 20 Chicago šv. Mykolo par. pas kun. Meškauską 135.30. 21 Sheboygan, Wis. pas kun. Malinską 94.70.

BRADDOCK, PA.

Po \$1: — Tamas Diškevičius, Si Ivestras Tribandis, Jos. Tautkus, Jos. Vincinuas, Jon. Aleknis, Vln. Alinskas, Apol. Jurėnas, Pet. Miškonis, Pov. Grigalis, Jon. Vaičys, Stan. Norkus, Jos. Martinaitis, Jokubas Alinskas, Kun. Abromaitis 3.60, K. Lukšys, 1.00, O. Vitartienė, M. Poringienė, J. Baleikuniūtė. Išviso su smulkiais aukomis 30 dolerių.

VILNIUS, VIII—18. (Elta).

Rugpiučio 16 ir 17 d. lankė pas Vilniaus Miesto ir Apskritis Komendantą ir Vyriausią Įgaliotinį apskrities delegacija ir 25.000 Ašmenos apskrities gyventojų vardu pareiškė giliausią padėką Lietuvos Vyriausybei, kad ji, darydama sutartį su Rusais, pasirūpino Ašmenos apskritį prijungti prie Lietuvos. Kadangi dabar atsiųsti iš Rusų krašto "revkomai" daro mitingus ir verčia žmones daryti nusprendimus ir rašytis, kad Ašmenos apskrities gyventojai nori dėtis prie Rusų, delegacija reiskia karščiausią protestą prieš tokį liaudies valios ir noro falsifikavimą. Iš 25.000 žmonių nėra nė 20, kurie norėtų dėtis prie Rusų.

Mes esam sujungti su Lietuva istorijos, ekonomijos ir dvasios ryšiais. Vilniaus pilies kalnas, Vilniaus Katedra, Vilniaus mokyklos labai daug sakė mūsų protui ir širdžiai. Jus pražudytumėt mus amžinai, jei atskirtumėt nuo Vilniaus. Ašmenos apskritį rusų yra nedaugiau, kaip 1-3 nuosimėiai. Mes esame lietuvišai, nors ir kai kurie nebekalbame lietuviškai. Įtaisykit mums lietuviškas mokyklas, ir mes vėl grįšim prie mūsų prosenių kalbos.

Prašom pranešt Lietuvos Vyriausybei, kad mes laukte laukiam prijungimo prie Lietuvos ir didžiausiu džiaugsmu pasitiksime Lietuvos Vyriausybės atstovus savo gimtam krašte, pareiškė tarp kit kb delegacija. Lietuvos Vyriausybės atstovai pasižadėjo, delegacijai pareikštus, jos jausmus ir norus pranešt Lietuvos Vyriausybei ir įtikino, kad po sutarties su Ruais pasirašymo nebebrėsia jiem atskyrimas nuo Lietuvos.

BOLEŠVIKŲ MITINGAI.

Vilnius, VIII. (Elta). Polianų miestely, netoli Ašmenos, revkomo buvo sušauktas mitingas. Suėjo gana daug žmonių, bet greitai išsikurstė ir kalbėtojas pasiliko vienas.

Rugpiučio 8 d. Ašmenos revkomas taip pat sušaukė didelį mitingą. Po karštos kalbos prieš Lietuvos vyriausybę buvo balsuojama, kas nori dėtis prie baltosios ir kas prie raudonosios Lietuvos. Už baltąją Lietuvą pakėlė rankas visi; už raudonąją Lietuvą nė vienas.

KAUNO KRONIKA.

Vytauto bažnyčios pašventimas. Sekmadienį, rugpiučio 15 d. 11 v. įvyko Vytauto bažnyčios pašventimas. Iškilmingė dalyvavo einas Vals. prezidento pareigas St. Seimo pirmin. Stulginekas, buvęs VI. prezid. Smetona, Ministerių, St. Seimo narių ir pilietėlių prikimšta bažnyčia žmonių. Bažnyčią pašventino prelatas Dambrauskas. Kun. Tumas pasakė ilgą pamokslą, įkvėptu tonu nupiešė visą pasakingą bažnyčios atsiradimą ir paskutinį jos likimą. Pasak K. Tumo, pasižadėjęs Dievui už išgelbėjimą skęstant Dnepre Vytautas pastatęs tą bažnyčią; skęsdamas Nemune rusų caras Nikolajus pirmas už išgelbėjimą tam pačiam Dievui pasižadėjęs tą bažnyčią paversti cerkve; o dabar Lietuva, iš vargų kildama, turinti pažadėti jį nepriklaušomybės atgavimui. Bažnyčia papuočta tautiniais ornamentais, komponuota iš tulpių ir lėlių.

SHEBOYGAN, WIS.

Kun. A. Maliauskas 15.00, J. Austrevičius, 5.00. Po \$1: — J. Daugirda, A. Dabravalskinė, M. Pažerienė, J. Senavynas, T. Pranckevičius, J. Čiplinskas, J. Maniulis, A. Astramskis, J. Stavka, A. Dėdynas, Ig. Eemala, Pr. Čičauskas, C. Jankauskas, St. Rėklaitis 2.00, Baltrušaitė, A. Demnas, P. Strakauskas, A. Karkazas, J. Bubnis, Rutkauskas, A. Bubnienė, N. Kavaliauskas, P. Bartauška, A. Lieberine, A. Brusukas, J. Ausevičius, J. Šalčius 1.36. Kun. A. Maliauskas 10.00. Aldakauskinė 1, E. Karpus 1.30. Po \$1: J. Jociis, J. Bubnis, V. Rutkauskienė, A. Cineliene, J. Gudavičienė, J. Šukaitienė, M. Vaičiėkauskienė, M. Peleekas, J. Brusokas, J. Drasutis, A. Brusokas, J. Žalis, V. Želis, J. Venekus 2, K. Jutis, V. Vaisvala, A. Čičauskas, J. Butkus, B. Kupraitis, A. Kapraitienė,

INEIGOS:

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like Nuo Mahanoy City stando, Nuo Girardville stando, Nuo Mt. Carmel stando, Nuo Tamaqua stando, Nuo gėrimo, Guzikelių parduota už, Tags, Vėliavėlių, Pennarts, Nuo šokių salės, Kolektos surinkta laike pamaldų, Nuosimintis nuo parko biznio, Nuosimintis nuo, Auka Mr. Snyder, Kun. Dr. Bartuškos, Kun. A. Česnos, Vik. Lapinsko, Kaz. Diržio, Jono Radzevičiaus, Mot. Gavelio, Ant. Valentanavičiaus, Juozo Neverausko, Vinco Supranavičiaus, Viso ineigų \$2487.24

ISEIGOS.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like Jos. Harvilla už gėrimą \$533.10, W. D. Bačkauskui už spaudos darbus 36.50, J. A. Larkin už Ice Cream ir sodą 424.00, J. Buška už audekla 29.25, V. Lapinskiui už fruktus cigaretes ir t. t. 41.12, V. Jusaitis už naudojimą automobilius 10.00, A. Danisevičiai už naudojimą automobilius 12.00, E. Rutkauskui už naudojimą troko per dieną 25.00, P. Kubertui už mėšų ir duoną 35.75, Bažn. korui už kambarį susirinkimui 1.00, K. Diržui už krasą persiuntimui apgarsinimui .60, M. Janulevičienė už skalbimą audekų 4.00, Denney Tag Co. už tags 29.00, National Ticket Co. už tikietus 16.50, Orkestra 42.00, S. Petruškevičiaus lešos 3.10, Už dovanas (prizes) 5.00, J. V. O'Connor už sheet paper 2.40, J. D. Cleary už candy 41.10, TautosFondui už vėliavėles 75.00, Už express 72.

Sekretoriaus išlaidos.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like Keystone Badge Co. už guzikėlius 66.50, Express 75, Slack Mfg. Co. už canes 1.90, Už vėliavą 5.53, Už ženklelius darbininkams 9.92, Už pennants 30.36, Už už rašliva 5.14, Iš viso išeigų \$1487.24, Ineigų \$2487.24, Iš viso 1487.24, Pėlno \$ 1000.00

Pirmininkas Mart. Geležėlė. Sekretorė Sofija Rutkauskaitė. Išdininkas Marc. Lapinskas.

Atskaita 6-tos Lietuvių Dienos.

BUVUSIOS 16-TĄ DIENĄ RUGPIUČIO, 1920 M. Lake Side Park (E. Mahanoy Jnet, Pa.).

INEIGOS:

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like Nuo Mahanoy City stando \$357.27, Nuo Girardville stando 255.70, Nuo Mt. Carmel stando 103.96, Nuo Tamaqua stando 53.75, Nuo gėrimo 717.38, Guzikelių parduota už 278.40, Tags 169.65, Vėliavėlių 88.10, Pennarts 54.00, Nuo šokių salės 30.50, Kolektos surinkta laike pamaldų 82.00, Nuosimintis nuo parko biznio 229.48, Nuosimintis nuo 50.00, Auka Mr. Snyder 10.00, Kun. Dr. Bartuškos 1.00, Kun. A. Česnos 1.00, Vik. Lapinsko 1.00, Kaz. Diržio 1.00, Jono Radzevičiaus 1.00, Mot. Gavelio 1.00, Ant. Valentanavičiaus .50, Juozo Neverausko .30, Vinco Supranavičiaus .25, Viso ineigų \$2487.24

ISEIGOS.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like Jos. Harvilla už gėrimą \$533.10, W. D. Bačkauskui už spaudos darbus 36.50, J. A. Larkin už Ice Cream ir sodą 424.00, J. Buška už audekla 29.25, V. Lapinskiui už fruktus cigaretes ir t. t. 41.12, V. Jusaitis už naudojimą automobilius 10.00, A. Danisevičiai už naudojimą automobilius 12.00, E. Rutkauskui už naudojimą troko per dieną 25.00, P. Kubertui už mėšų ir duoną 35.75, Bažn. korui už kambarį susirinkimui 1.00, K. Diržui už krasą persiuntimui apgarsinimui .60, M. Janulevičienė už skalbimą audekų 4.00, Denney Tag Co. už tags 29.00, National Ticket Co. už tikietus 16.50, Orkestra 42.00, S. Petruškevičiaus lešos 3.10, Už dovanas (prizes) 5.00, J. V. O'Connor už sheet paper 2.40, J. D. Cleary už candy 41.10, TautosFondui už vėliavėles 75.00, Už express 72.

Sekretoriaus išlaidos.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes items like Keystone Badge Co. už guzikėlius 66.50, Express 75, Slack Mfg. Co. už canes 1.90, Už vėliavą 5.53, Už ženklelius darbininkams 9.92, Už pennants 30.36, Už už rašliva 5.14, Iš viso išeigų \$1487.24, Ineigų \$2487.24, Iš viso 1487.24, Pėlno \$ 1000.00

Pirmininkas Mart. Geležėlė. Sekretorė Sofija Rutkauskaitė. Išdininkas Marc. Lapinskas.

STOKIME VISI TĖVYNĖS LIUOSAVIMO DARBAN! PIRKIME LIETUVOS LAISVĖS PASKOLOS BONUS!

BAMBINO advertisement featuring an illustration of children and text: 'Vaikai myli jį! Jie prašo daugias! Jis užlaiko vidurius geroj tvarkoj. Jis vaikus padaro linkmais ir sveikais! Susideda iš tyriusiu sudėtingi ir neturi savoj neodingų dalių. Saugus, užtikimas, vidurius paluosuojantis vaistas! Venkia greitai-maloniai. Pirm negu pirkti, žiūrėk, kad "Bambino Lėšas" paveiklas būtų ant pakeleo. soc. vaistinylose arba soc. su persiuntimui, užsisakant nuo išdirbtųjų. F. AD. RICHTER & CO., Bush Terminal Bldg. No. 5, BROOKLYN, N. Y.

VEIKATA - BRANGIAUSIAS TURTAS

Kuomet sveikata nyksta, gyvenimas pasilieka tuščiu. Tankiai žmogus praužia sveikatą kartu ir džiaugsmą del neapsižūrėjimo. Neduokite savęs apsigauti, bet patį persitikrinkite. Pabandykite

BOSAK'S GYDANČIO HORKE VINO

Kuris yra natūrališkai gydantis įvairias, o ypač vidurių ligas. Taip pat pagelbsti nuo galvos skaudėjimo, nuo nervų ligos, nuo nusilpėjimo ir duduoda kraujo.

Pasiteiraukite apie BOSAK'S HORKE VINO pas savo pažįstamus ir vartokite jį pagal nurodymus, o išvengsite daugybės ligų. Galima gauti vaistinėse (aptiekose), krautuose (grosernėse). Arba stačiai kreipkitės prie

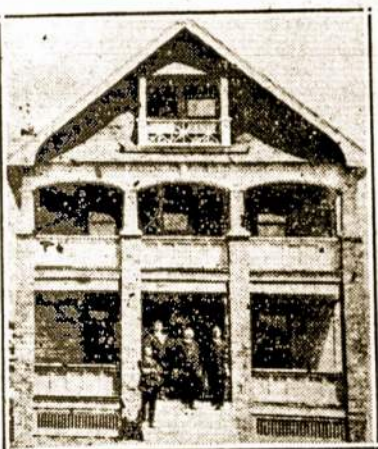
BOSAK MANUFACTURING CO.

Scranton, Pa.

Prekė: 12 butelių už \$14.00; 6 butelis už \$7.50; ir viena butelis \$1.50.

PARDUODAME NAMUS IR LOTUS AKRON, OHIO

Iš apie linkęs jau daug lietuvių Akrono nusipirko namus ar lotus. Tai gerai supranta Clevelando, Daytono, Youngstowno ir kitų artimų vietų lietuviai. Jie pirkė lotus žema kaina ir daugelis jų jau tuos pardavę su geru uždarbiu kitus apsipirkę lietuvių apgyvenamoje vietoje iš Lietuvos Amerikos Pramonės Bendrovės. Bendrovė turi nupirkus didelį plotą žemės ir išdalijus į lotus vietoje, kur lietuviai spiečiasi. Ten jų daug apsigyvenę. Ten jau ir lietuvių bažnyčia statoma.

Akrono darbai gerai eina. Kas dien vis naujos dirbtuvės statosi. Čia darbininkai gali daug uždirbti. Čia ateityje bus viena iš svarbiausių biznio centrų Amerikoje.

Lietuviai, kurie negali dar važiuoti į Lietuvą, važiuoja į Akroną, kad čia pinigų užsidirbtų. Jie gerai daro. Nesigalės ir tie, kurie jų pavyzdžiu pasėks. Dirbkimo, darykime pinigų su savo jau padarytais pinigais, kad parvažiuotų į Lietuvą galėtume su savo kapitalu ir sau ir tautai naudą atnešti.

PIRKITE LOTUS IR NAMUS KOL KAINOS ŽEMOS. ČIA INDETI PINIGAI Į LOTUS TRUMPU LAIKU PASIDVIGUBINS.

Bendrovė stengiasi savo visą veikimą greitu laiku Lietuvon perkelti ir todėl lotus parduoda be didelio uždarbio. Iš Bendrovės pirkdami lotus čia Jus sutaupinsit daug pinigų. Naudokitės proga, kol galite pigiai.

LITHUANIAN AMERICAN TRADING CO.

AKRON BRANCH

OFFICE ON BIRUTA STREET, NEAR EAST AVENUE, R. D. NO. 24, SO. AKRON, OHIO.

SIUNTIMAS PINIGŲ Į LIETUVĄ

Po daug bandomų ir tam tikrų sunkumų, pagaliau pasisekė susisiekti su Lietuva. Musų Užrubežinis Skyrius tą klausimą sutvarkė ir dabar galime užtikrinti jus mūsų puikum ir atsakančiu patarnavimu.

PAS MUS — Galima pasiųst pinigai į Lietuvą ir į visas kitas dalis svieto (išskyrus victas apimtas karo-sulyg žemiausio dienos kurso).

PAS MUS — Galima sudėti pinigus taupimui pradėjus nuo vieno dolerio ir mes mokame 3%.

PAS MUS — Galima pirkti laivakortes važinuojančioms iš Lietuvos arba į Lietuvą, taipgi ir kitas dalis svieto, ant geriausių linijų.

PAS MUS — Galima padaryti visoki notariški raštai pirkimo, pardavimo, išjieskojimo dalių ir t. t. Mes taipgi pagelbėsime jums išgauti pasportus nereikalaudami už tai atlyginimo.

PATARIMAL-SUTEIKIAMI VELTUI

Visuose reikaluose kreipkitės

BOSAK STATE BANK

Scranton, Pa.

Daktaras Gydo Patrukima.

Ligonis netrolina darbo laiko, ba peilio, be operacijos.

Didelę atydą atkreipia publika į stebėtiną gydymą Patrukimo, Hydrocele ir Nerviško arba tretimo veisės ligas, per Doktorą Andrew O'Malley iš Wilkes Barre, Pa. be vartojimo peilio ir operacijos ir išskiriamas aršesnius atsitikimus, ne-reikalauja trolinti laiko nuo darbo ar kito užsiėmimo.

Žmonės paprastai mislino, kad nes-randa gydymo del patrukimo, kai tik su pagelba operacijos, bet tas yra tik netiesia: Siandien Dr. O'Malley praleido didesnę dalį savo laktaravimo del ištyrinėjimo ir gydymo patrukimo be skausmingos operacijos ir pasisekė jam išpildyti savo norą, taip kad nėra apie tai abejonių.

DEKINGAS PACIENTAS SAKO:
Beverly, N. J., Aug. 14, 1917.
Brangus Dr. O'Malley:—
Negaliu rasti žodžių įvales jums padėkoti už stebėtiną patarnavimą del mano, išgydydamas mane nuo ūbel-tavos raptūros, nuo kurios kentėjau per devykis metus ir negalėjau dirbti. Bandžiau visokius daktarus, bet man negalėjo pagelbėti. Dabar esmu svei-

kus, aciū Dr. O'Malley iš Wilkes-Barre, Pa. Aš esmu Lietuvis 70 metų amžiaus ir išimtinai rekomenduojū Dr. O'Malley, del kiekvieno Tautiečio, kuris yra tame pačiame padėjime, kaip kad aš pirmiau buvau.

Jonas Gedminas,
Box 68, Beverly, N. J.
(Tikra gromata randaai mano ofise.)

DAKTARAS O'MALLEY SAKO:
Penki metai atgalios po dviejų metų ištyrinėjimo, išradau naują būdą gydymo Patrukimo ir vačinu tą būdą gydymo 'Chemic-Electro' būdas gydymo Patrukimo del šimtų Patrukusių žmonių. Nebuvo didesnio išradimo medicinoje, nei gydymuose nuo laiko išradimo X-RAY ir daugiau svarbesnio žmoniui. Jeigu esate vienas iš tų skaitlingų kenčiančių, sergančių ant to neapkenčiamos ligos 'Patrukimo' aš galiu jus išgydyti. Nelaukite Jeigu reikalaujate rodos, tai niekur nekaštus, kaip tik parasymas gramoto ar atsilykymas į mano ofisą asabiškai. Rašykite, prisijusdam už 6c. stampų, o gausite paveiks luotą knygytę apie Patrukimą. Adresuokite:

DR. A. W. O'MALLEY
(SPECIALIST)

68 SO. FRANKLIN ST.
Pusė bloko žemiau
Miners Bank
Wilkes-Barre, Pa.
Kur kalbasi ir rašosi lietuviškai.

Ar Jusu Vidurei Suvirin Suvalgitą Maistą?

Ne tas ką suvalgote, bet tas ką vidurei suvirin, duoda pasekme jusu kunu.

Giaras, sveikas apetitas ir tam tikras dirbimas virimo organu, bus pasekmiu po vartojimo

Severa Esorka

Pasekmingi vaistai del ateinantių ir sveikata ypatų. Labai rekomenduoti vaistai del nusilpnetų ir delikantų ypatų. Tam tikras sustiprinimo vaistas del senyvu ypatų.

Kaina 75 centai į 3 centai taksa, arba \$1.50 ir 6 centai tal.sā.

Pardavinetas Aptekose arba rašikite iki

W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa

Paieškojimai.

Aš Kazimieras Vaičiulis paieškau Pranciškų Remeikį, Barborą Jansauskiutę, Juozapą Astrauską, Oną Jansauskiutę. Jie visi paėina iš Kauno rėdybos, Švieksnos miestelio. Jeigu kas žinot, malonėkit atsišaukti ant šio adreso:

Kazimieras Vaičiulis (40)

P. O. Box 35

Hudson Heights, N. J.

Vineas Kivyta

-32 North 3-rd St.

Brooklyn, N. Y.

Paieškau Marijonos Sankutės, uvalki rėdybos, Marijampolės apskrėcio, gmino Antanavo, kaimo Sanovės. Iš Lietuvos važiuo į Chicago, Ill. Praneskit ant šio adreso:

Magdalena Vaitukaičiūtė

1317 Glyndon Ave.

Baltimore, Md.

Juozas ir Marcelė Kivytai jiesko savo sunaus Antano. Jisai gyvena Amerikoje, tik nežinoma kokiam mieste. Kas žino, ar jis pats lai atsišaukia šiuo antrašu:

Vineas Kivyta

-32 North 3-rd St.

Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS-AMERIKOS PRAMONES BENDROVE

DIREKTORIAI:
J. B. Kaupas
A. J. Staknis
J. B. Salūnas
M. Milukas
K. J. Krutinskas
P. Molis

DIREKTORIAI:
J. S. Vasiliauskas
Kun. J. J. Kaulakis
Kun. J. Petraitis
I. Šimutis
A. J. Mekras

SERAJ PO - \$10.00
Pirkti galima kiek norima; ouo vieno iki tukstančiū šerū. Imant 5 šerū ar daugiau parduodama ir ant išmokečio.

Serūs užsirašyti galima jau šiose kolonijose pas šiuos B-vės įgaliotinius

M. MARTINKUS 190 Second St., ALBANY, N. Y.	KUN. J. KAULAKIS 324 Wharfoa St., Philadelphia, Pa.
V. LAD. RUSILAS 16 Swan St., AMSTERDAM, N. Y.	P. GRAJAUSKAS Salmon and Venango Sts., Phila, Pa.
IGN. DAMBRAUSKAS Aurora, Ill. 308 Earp St., Philadelphia, Pa.	J. GRIGAITIS M. SLIKAS 241 Federal St., Philadelphia, Pa.
P. SEDVYDIS 13 Andrew St., Bayonne, N. J.	J. CIURLIONIS 3412 Meffer St., Philadelphia, Pa.
J. S. VASILIAUSKAS 112 N. Greene St., Baltimore, Md.	JUR. PRANKUNAS 316 Earp St., Philadelphia, Pa.
LITH. AMER. TRADING CO. 112 N. Greene St., Baltimore, Md.	POV. BAJORAS 1419 Faulseway St., Pittsburgh, Pa.
A. J. Staknis 85 Bay Ave., Bloomfield, N. J.	B. VAISNORAS 1514 Carson St., Pittsburgh, Pa.
J. SAUCIUNAS 450 Park Ave., Bridgeport, Conn.	REV. J. M. VAISNORAS 408 Tabor St., Pittsburgh, Pa.
L. SIMUTIS K. J. KRUBINSKAS J. B. SALIUNAS	L. VASAITIS 18 Sand St., Pittston, Pa.
222 S. 9th St., Brooklyn, N. Y.	A. RUSECKAS 31 Welsh St., Pittston, Pa.
O. BENDORAITIENS 168 Union Ave., Brooklyn, N. Y.	D. JACKUS 1825 Meade St., Racine, Wis.
A. J. MEKREAS 806 W. 11th St., Chester, Pa.	KUN. J. KASAKAITIS 1006 Clifford Ave., Rochester, N. Y.
JONAS MIKOLIENAS 618 W. 11th St., Chester, Pa.	R. N. BARRIS 611 Lincoln Ave., Rockford, Ill.
ALEX AUGUSTINAS 717 W. 18th St., Chicago, Ill.	J. JANUSIAUSKAS 1025 Lafayette Ave., Roseland, Ill.
A. BACEVICIUS 1726 Girard St., Chicago, Ill.	J. G. MAX 224 Second Ave., Schenectady, Ill.
P. BALTUTIS 2261 S. Halsted St., Chicago, Ill.	KUN. J. KURAS 116 Theodore St., Scranton, Pa.
P. CIBULSKIS 2343 W. 23rd St., Chicago, Ill.	J. RASIMAS 2400 Grand St., Sioux City, Iowa
J. KLIMAS 4442 Whipple St., Chicago, Ill.	O. SMETONIENS 2529 Washington A., Sioux City, Ia.
B. NENARTONIS 4412 S. Richmond St., Chicago, Ill.	P. VERSIACKAS 5311 S. 33rd St., Omaha, Neb.
A. STULGINSKAS 715 W. 10th St., Chicago, Ill.	JUOZ. SUKIS So. Boston, Mass.
V. STULPINAS 921 W. 33rd St., Chicago, Ill.	A. ZIVAITIS 1641 Texas Ave., St. Louis, Mo.
KASP. YODELIS 1412 Central Pk Ave., Chicago, Ill.	I. P. ZELIONIS 415 E. Union St., Tamaqua, Pa.
KUN. A. TAMOLIUNAS 1380 E. 21st St., Cleveland, Ohio	D. DISKIEVICIUS Central & Wash. Ats. Torrington, Ct.
A. KANOVERSKIS 1221 E. 72nd St., Cleveland, Ohio	J. RUSKAS 611 Whitesboro St., Utica, N. Y.
A. B. RADAUSKAS 2 Hazle St., Curtis Bay, Md.	J. RACIUNAS 33 Congress Ave., Waterbury, Conn.
J. CHESNUTIS 30 Elizabeth St., Derby, Conn.	PR. BUJANAUSKAS 1112-10th St., Waukegan, Ill.
A. KAZLAUSKAS 405 Wilkes-Barre St., Easton, Pa.	A. J. SUTKUS 1317 S. Victory St., Waukegan, Ill.
PRAN. BURBA 456 Main St., Edwardsville, Pa.	J. STULGAITIS 140 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
IGN. BALCIUNAS 240 Clarke Pl., Elizabeth, N. J.	JURGIS ALEXA 14 Milbury St., Worcester, Mass.
J. A. BLAZIS 914 N. 15th St., E. St. Louis, Ill.	J. STEPONAITIS 14 Milbuoy St., Worcester, Mass.
V. MILIAUSKAS Box 599 Forest City, Pa.	P. PUISAS 107 Ward St., Worcester, Mass.
KUN. S. CEPANIONIS 318-4th Ave., Homestead, Pa.	J. VAITKUS 19 Clayton St., Worcester, Mass.
J. VOLIKAS 118 Duvon Terrace, Kearney, N. J.	
J. LIUDVINAITIS Box 411, Linden, N. J.	SKOTIJOJE R. DARKAUS 41 Anchineth Rd., Blantyne, Scotland
A. J. VALANTIEJUS 4 Lexington St., Maspeth, N. Y.	LIETUVOJE KAUNE Laisvės Aleja 25
P. PLASKAS 14 Lane St., Middleboro, Mass.	P. MOLIS, J. KAUPAS, M. MILUKAS, Laisvės Aleja 25
JONAS MIKUTAVICIUS Minersville, Pa.	A. DRABIS Norgiuose, Joniškėlis, Pasvalio Apėkričio.

Sugebys lietuviai yra kviečiami už Pramonės Bendrovės agentus. Kuriose kolonijose dar nėra Bendrovės įgaliotinio, iš tokių kolonijų pageidaujama kad tuojaus prieteliai atsišauktų.

Bendrovės įkurėjai, kaip ir rėmėjai yra patyrę visuomenės veikėjai, su autoritetu.

Kiekvienas šios Bendrovės šerinktas turės sau už garbę buti šios Bendrovės narin. Šios Bendrovės nariai sudaro LIETUVOS PRAMONES KELEJŲ ARMIJĄ.

Užrašyk sulyg savo įgalios šios Bendrovės šerū standien. Jei tavo laikas pavolija ir sugel, reikalauk informacijų ir įgaliotimo buti šios Bendrovės agentu ir ragink savo draugus į Lietuvos Pramonės Kelejų Armiją.

Klausiant informacijų ir stenciant pinigus adresuoti:

Lithuanian American Trading Co.
112 N. Greene St. Baltimore, Md.

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Bankas

IR JO SKYRIAI

- VILNIUJE
- PANEVEŽYJE
- SIAULIUOSE
- RASEINIUOSE
- LIEPOJUI
- KLAIPEDOJ
- MARJAMPOLEJ
- VIRBALYJ

kuogreičiausiai išmoka pinigų pasiųstus per savo AGENTURĄ NEWARKE Kol žemas auksino kursas, dėk pinigų L. P. P. Bankan. Ten gausi 7% padėjus 2 metams 5% padėjus 1 metams 3% padėjus neapribotam laikui

Pinigui pasiuntimui priima ir informacijas apie susidėjimą banke duoda Banko agenturos vedėjas M. Narjuskas, 747 Broad Street, Newark, N. J.

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

Valstabenklio utreg. S. V. Pat. Ofice.

Garsus per daugiau kaip 50 metų.

Tėmyk [karo (Anchor) Valstabenklio.

KYLA IŠGYDOMA.

Stuarto Plapao Paduškaitė.

Jūs galite mesti šalin visus diržas, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyti nuo kylos. Ji yra taip padaryta, kad karis pridėjus neuenuka ir tuo būdu gerens negu diržas. Jokiu diržų ar sprendžiam neturi. Minkšta, lengva nešiojimi. Pigi. Jokio nesaugumo darbe. Gauta aukso medalius. Mes prisijusme ką sakome, atsiėmėme jums išmėginimui visai DYKAL.

PLAPAO LABORATORIES
Block 3054 St. Louis, Mo.

VIETINĖS ŽINIOS

ISLEISTUVES.

Sekmadienį, rugs. 12 d. "Garso" Redakcijoje vakare, Apieškimu P-lės Šv. salėje, L. Vyčių 41 kp. surengė išleistuvių vakariene "Vyčių" ex-redaktoriui Martui Zujui, kuris važiuoja Lietuvon, Jonui Baniui, išvažiuojančiam į Montello, Mass. ir Jonui Karosui, kuris mano apsigyventi Chicagoje ir redaguoti "Vyčių". Visi trys išvažiuojantieji buvo labai artimi jaunimui ir visų mylimi. Jiems išreikšta daug nuoširdžių linkėjimų.

ISVAZIUOJA.

M. Zujus, buvęs "Vyčių" redaktorium ir žymių mūsų visuomenės darbuotojas rugsėjo 14 d. išvažiuojo Lietuvon.

Jonas Banys, Apieškimu panelės Šv. par. vargomininkas išvažiuoja užimti vargomininko vietos prie Šv. Roko par. Montello, Mass., kame klebonauja kun. Jonas Švagždis, Federacijos pirmininkas.

Jonas E. Karosas, buvęs Federacijos sekretorium, važiuoja Chicago užimti "Vyčių" redaktoriaus vietos.

Visiems linkime laimingos kelionės.

KRUTAMIEJI PAVEIKSLAI.

Rugs. 11 ir 12 d.d. McCadin salėje, Filmų bendrovė rodė vaizdelius iš Lietuvos krutamuose paveikluose. Visi iš Lietuvos paveikslai geri. Tik betvarkiai rodomi, nesugrupuoti taip kaip turėtų būti.

SVEČIAI.

"Garso" Redakcijoje vakare, Apieškimu P-lės Šv. salėje, L. Vyčių 41 kp. surengė išleistuvių vakariene "Vyčių" ex-redaktoriui Martui Zujui, kuris važiuoja Lietuvon, Jonui Baniui, išvažiuojančiam į Montello, Mass. ir Jonui Karosui, kuris mano apsigyventi Chicagoje ir redaguoti "Vyčių". Visi trys išvažiuojantieji buvo labai artimi jaunimui ir visų mylimi. Jiems išreikšta daug nuoširdžių linkėjimų.

GRĮŠTA.

Rugs. 14 d. grįšta Lietuvos kun. J. Meškauskas, Žemaičių seminarijos profesorius. Jisai Amerikon buvo siustas Liet. Katalikų Centro su tikslu užmegzti artimus ryšius Lietuvos katalikų su Amerikos lietuviais katalikais. Tuo reikalu apvažinėjo daugelį lietuvių kolonijų, dalyvavo Federacijos kongrese ir kitų organizacijų seimuose.

Tuo pačiu laivu "New Amsterdam" išvažiuojo Lietuvos Šv. Kazimiero penkios seserys.

Laimingos kelionės!

RENGIASI PRIE DARBO.

Central Brooklyn p. A. Dimta pradeda organizuoti Teatrališką ratelį iš jaunų merginų ir vaikų, turinčių gabumus scenoje.

Šis ratelis statys geresnius veikalus netik Brooklyn bet ir apilinkėj.

Tikimasi, kad bus geros pasėkmės, patartina jaunimui prisidėti prie šio praklausaus darbo.

Vėjlis.

PIRK BONŲ BUS DUONOS

IR VEL NAUJO!

Siuomi pranešame visuomenei jog atidarėm naują Vyriskų Drabužių įstaigą, kurioje siuvam siutus ant užsakymo. Parduodam materijas, išdirbam visokias petrinias ir laikysim gatavų drabužių. Visus gerumus kokius mes galim suteikti, ant popieros negalim parodyt, todėl kiekvieno pridaryt, kurį tik reikalus prisipis, ateit ir persitikrint j mūsų krantuve po vardu NEW MOON CLOTHING CO., 688 5 TH AVE., SOUTH BROOKLYN, N. Y. S. ZUBAVICIUS, įsteigėjas.

Iuož. Garšva

GRABORIUS

TEL. 2320 GREENPOINT

Parsamdau automobilius ir karrietas visokioms krikščionims ir šiaip pasivažinėjimams

231 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

264 FRONT ST. CENTRAL B'KLYN.

Tel. 4428 Greenpoint.

Dr. J. Walukas

Valandos: nuo 8 iki 10 ir ryte, nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Nedėliams pagal sutarimą.

161 No. 6-th Street, BROOKLYN, N. Y.

Telofonas Greenpoint 2851

Juozas Levandauckas

GRABORIUS
272 BERRY STREET, BROOKLYN, N. Y.

KURSAS NUPOULĖ

1000 AUKSINU \$25.00
Tai geriausia dabar siūsti pinigų j Lietuvą.

Pasai grįžimui Lietuvon, Laivakortės, pasitikimas ir palydėjimas ant laivo. Padarymas visokių dokumentų. Rašydami pridėkit 2c. stampą. Pinigus siųskite per Money Order.

P. MIKOLAINIS
53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. 1950 Greenpoint.
Gydau ligpnais su įvairiomis ligomis, o ypač mano specialė, - MOTERŲ LIGOS -
DE. H. MENDLOWITZ
271 Berry St., Brooklyn, N. Y.
Kampus, No. 1-mos gatvės
Gera! įsitaisykite adresu:
DR. H. MENDLOWITZ
271 Berry Street,

PRANAS GRAZIS,
Muriju, cementuoju, malvoju ir taisau šalygatvius ir sklepus. Visą darbą garantuoju.
227 Leonard Str.,
Tarpe Grand ir Powers Sts.
Brooklyn, N. Y.

PIRK BONUS -
BUS DUONOS!

Atydai Lietuvių!

Suteikiame paaiškinimus, kaip geriau važiuoti tėvynėn, ir išdirbame pasportus trumpiausiam laike. Partraukiam iš Lietuvos gimes ir pažįstamus. LAIVAKORTES VAŽIUOTI KRAJUN IR IŠ KRAJAUS; SIUNTIMAS IR MAINYMAS PINIGŲ; PRIIMAMA PINIGUS ANT PACEDIJIMO IR MOKAMA NUOSIMTIS.

HENRY C. ZARO
3 Ave. Cor. 6 Str. Dept. L. 2 New York, N. Y.

NAMAI IR FARMOS

Ant pardavimo muriniai ir mediniai namai su dideliu pasirinkimu, mažu įnešimu ir prieinamiausia kaina, Brooklyn mieste ir visuose priemiestuose: East New York, Jamaica, Maspeth, Ridgewood, Greenpoint Flatbush, South Brooklyn ir Central Brooklyn.

1 kam. - nuo \$1,500 iki \$10,000 įmokėti ant \$1,000 nuo \$150 iki \$200
2 f. - \$1,800 iki \$16,000 6 f. - \$3,500 iki \$18,000
3 f. - \$2,500 iki \$13,000 8 f. - \$4,000 iki \$20,000
5 f. - \$3,500 iki \$15,000 20 f. - \$11,000 iki \$80,000

B. ZINIS REALTY CO.
420 Lorimer Street BROOKLYN, N. Y.
BRANCH OFFICE:
Pagal Grand Street

Didziasias Paskelas Duodams

vistems Lietuviams.
Ant Deimantų, Laikrodžių, Brangakmenų ir ant visokių drabužių.

Taipgi paroduam deimantus ir laikrodžius už pusę kainos.

M. Bruckheimer Sons.

705 Grand St., Near Graham Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. 3439 Stagg

Juokinga Opera

"BAILUS DAKTARAS"

Bus perstatyta pirmu kartu
Newarkiečių Scenoje
Subatoj Rugsėjo 18, 1920
Lietuvių Saleje

180-2 NEW YORK AVE., NEWARK, N. J.

Pradžia 8:30 vakare

TURINYS: 1) Tris įsimylėjusios j vieną
2) Jaunikis Ragažėje
3) Dviguba žmogūdystė
4) Vaidinimosi Naktyje
5) Numirelio atgijimas ir kiti stebuklai

Veikalą stato Operetės Dr. ja iš Brooklyn, N. Y.

Dirigentas X. Strumskis.
Režisierius P. Bukinaitis.
Managerius P. J. Ginkus.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikatai.
Tyliai kenciančios.
Daugelis moterų ir jaunų merginų kencia tyliai visokias negales ingimtas savo lydiai. Tokios negales paprastai apsirėikia skausmais strėnos, šonuose, klubuose, šlaunyse ir žemutinėje pilvo dalyje, dažniau galvos skaudėjimais; jas meta karstin ir šaltin.

SEVERA'S Regulator

(Severos Regulatorius) yra tikras vaistas nuo tokių ligų, sutaisantis neragularumus, nuo kurių moterys ir merginos serga. Per ligus metus jis buvo geriausia dovana ir nešiu geriausias pasekmes. Gauk jį pas savo aptiekinką. Žiūrėk, kad būtų "Severos". Kaina \$1.25 ir 6c mokesčiai.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

LIETUVIO APTEIKA.
Siuomi pranešu, kad mano aptiekoje randasi visokios gydnois, kaip Amerikoniskos, taip ir Europėjikos. Zemiau pagausina tiktai tokias gydnois, kurios taukiausiai yra reikalingos del apsaugojimo arba del pralaimimo tokių ligų, kaip šaltis, su viso kūno skaudėjimu, reumatizmas, arta kaulų gėtime ir nuo sklyvio nemalimo. Prie tų paprastų žmogaus silpnybių visos ligos prideda.
...teli nuo šaldio ir viso kūno skaudėjimo 75c.
Miltelinis nuo reumatizmo ir kaulų gelimo 75c. Skilvinis Bitteris \$1.00.
Medicinas ir Balsamas gėrti ir tepti nuo visokio reumatizmo \$1.50.
Todel, laike reikalo kreipkitės prie tautiečių, o busite konogeriausiai užgaudinti.
Lietuvio Apteikorius
FRANK A. URBAN
161 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Didžiausia Brooklyn Lietuvio Ceverky Krautuve

Užlaiko geriausių išdirbiųjų Ceverkykus: W. L. Douglas, Emerson ir kitokius. Už eikite peratikrinti.

Simanas Počiunas
127 GRAND ST. (kampus Berry Street) Brooklyn, N. Y.

M. MIERZWINSKAS
Laiko DIDELES BUČERNES

Kuriose galima gauti visokios MĖSOS, užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandžių, visokių Dėšų ir visai padarytos Rukytos Mėšos, Jaunų Paršiukų, Kumpių, Krajavų Taukinių ir Kudy Lašinių.
Visados šviežia mėsa ir čystai (švariai) užlaikoma.

M. Mierzwinkas
125 GRAND STREET kampas Berry St. BROOKLYN, N. Y.
Tel. 3359 Greenpoint.

PIRMUTINIS IR SENIAUSIAS LIETUVISKAS UŽEIGOS NAMAS ARBA HOTELIS NEW YORKE.

Lietuviai, kreipkitės prie sąvujų!

Jei nenorė buti guskiarustu atvykęs New Yorkan, tai tiesiok kreipkis pas GEO. J. BARTASIU, agentą, nes jis yra visiems gerai žinomas žmogus. Parduoda Laivakortes ant visų linijų j Lietuvą ir iš Lietuvos. Išmainom ir siundiam pinigų j visus dalis svieta pagal dienos kurso. Parupinam išvažiuojantiems Pasportus. Pasitinkam žmones ant gelkelio stotij New Yorke pribuvus iš kitų miestų. Suteikiam nakvynes, nes užlaikome namą su 38 kambariais. Palydime kelivius ant laivų ir pristatome jų bagažus. Žodžiu sakant pūnai aprupiname kiekviens, kuris pas mus kreipiasi j mūsų viršminėtą Agentarą su reikalais.

GEO. J. BARTASZIUS
498 Washington Street, New York City.

LIETUVIS FOTOGRAFAS IR MALIORIUS

Paveikslus padirbu visokiomis spalvomis, kaip matus, taip ir didelius. Vestuvių, šeimynų ir pavienių youtų padirbu pagal naujausią madą, tikrai artist. kai atnaujiniu senus ir atnualiovojū iš kelis ant vieno paveikalo. Prekės labai prieinamos. Studija a. ara subatoms, nedėliomis ir fiokiomis dienomis.

MOTIEJUS KICHAS
227 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvių.

MAGDE. "Ar, kaip man stebti galvą j. Iliuzionan visokias gauzofonijas, trinkimus, matierimus - o viskas tas nibe supagėdijo nuo tu bauriu pleikonas... Man plėd nei darosi!"
MARE. "Ne, tai kam tau keti be-reikalingi? Žiūrėk, kokio mano plauku produktas. Ievitas ir žvėris. O tai tėteli, kad a! vertin RUFFLES!"
- Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduole? Ne!! Ar kvepiantis vanduo? Ne!! RUFFLES yra tai paprasčiausias plaukų ir odos sustiprintojas, kuris prigelbi gamtai suteikt žmogui priklausanči grožį. O kas gal but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?

RUFFLES
panaikina pleikanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimos: dviejų ar trijų dienų bėgiję RUFFLES pradės mažinti pleikanas, o savaitės laike jų jau nei žymės nekils! Paskui tik reikarcias suvilgint galvą bus užtektinu, kad pleikanas neatsinaujintų.
Nusipirkite šiaukt RUFFLES konkte aptiekoje. Kas tuos tik 6c., bet jus sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Pasiaiknimai pridėti prie kiekvieno konktės. Jei negausite jusų aptiekoje, tai atsiuksite mums 75c. pačo markėmis, ar money order šiokiu adresu:
F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Labai Svarbus PRANEŠIMAS

1. JEIGU siunti pinigus j Lietuvą, siųsk per LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖ - persiunčia geriausia ir pigiausia.
2. JEIGU nori važiuoti j Lietuvą kreipkis prie LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖS, suteiks Tamistai teisingiausias informacijas, parupins laivakortę, išmainys pinigus ir gražiai išleis j kelioną.
3. JEIGU turi susitaupes pinigų įvestyk juos j LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖS ŠĖRUS. Gausi gerus nuošimčius ir tavo pinigai dirbs del naudos tau ir Lietuvai.
4. Dabar LIETUVOS AMERIKOS PRAMONĖS BENDROVĖ ruošia Lietuvoj fabrikus idant palengvinti tavo broliams ir sesutėms pasiekti gerbuvj. Todel prisidėk prie šios Bendrovės ncatidėliodamas. Šėrų dabar da gali gauti po \$10 vieną. Pirk knodaugiausia gali. Pelnas tau ir nauda Lietuvai bus neapsakomai didelis.

Lithuanian American Trading Company
112 N. Greene St., Baltimore, Md.